

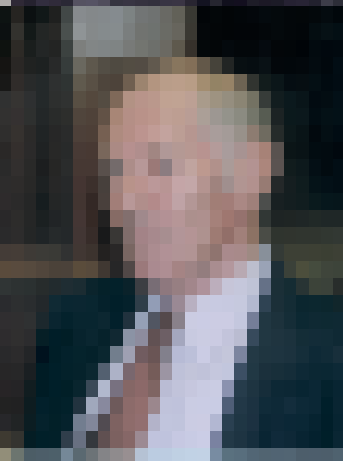
SLS

Odmev

10.000

10.000

10.000

10.000

10.000

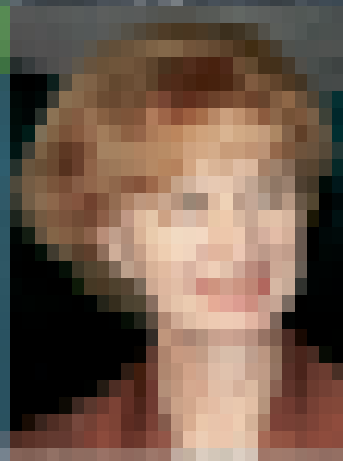
10.000

10.000

10.000

10.000

10.000

10.000

10.000

10.000

10.000

10.000

Uvodnik

Tod živijo nestrpni ljudje

V letu, ki smo ga pravkar pričeli, bo Slovenija postala polnopravna članica Evropske unije. S tem bo Evropa v svojo družino sprejela enega najbolj nestrpnih narodov na Stari celini. Tako je bilo vsaj sporočilo, ki ga je na osnovi izsledkov decembrske raziskave priobčil Center za raziskovanje javnega mnenja.

Vprašanja za tak zaključek so se nanašala na dve vroči temi, izbrisane in gradnjo džamije. Na vprašanje, ali je prav, da država uredi položaj izbrisanih, je z »da« odgovorila polovica in z »ne« slaba tretjina anketiranih. Tesnejši je bil rezultat pri vprašanju, ali je prav, da si tisti del prebivalcev Slovenije, ki pripada islamski verski skupnosti, za svoje potrebe zgradi versko-kulturni center. 47 odstotkov anketiranih je odgovorilo pozitivno in 44 odstotkov negativno, pri tem, da je med prebivalci Ljubljane podpora znatna (od treh gradnjo podpirata dva).

Odtlej vsepovsod poslušamo in beremo o slovenski nestrpnosti, ksenofobiji, sovraštvu. Pa vendar se ni zgodilo nič drugega, kot to, da so ljudje izrazili svoje nestrinjanje bodisi z vsebino bodisi z načinom urejanja dveh zelo specifičnih vprašanj. Skoraj dve tretjini teh istih anketiranih je namreč odgovorilo negativno na vprašanje, ali je primerno, da se o pravicah posameznika ali določene skupine ljudi odloča na referendumu. Medijska ofenziva v stilu »Sram naj vas bo, le kaj si tujina misli o vas« služi seveda pokrivanju napak politike in jo prav nič ne zanima, da je svobodno izražanje mnenja eno, resnična nestrpnost in sovraštvo, ki se kažeta tudi v fizičnih pojavnih oblikah, pa nekaj povsem drugega.

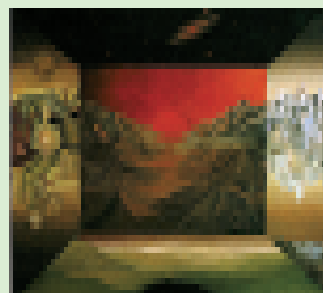
Z vsiljevanjem s pozicije (politične) moči za širši krog ljudi težko sprejemljivih rešitev ni mogoče tkati vezi sožitja in strpnosti. Če k temu dodamo še dobršno mero nestrpnosti in arogantnosti, ki jo v potrjevanju svoje (nenadomestljive) vloge premorejo samoooklicani predstavniki nekaterih »ogroženih skupin«, podprtih s primernim kupčkom davkoplačevalskega denarja, potem je tako izražen protest večine lahko pričakovan.

In kdo so »poglavitni krivci za nestrpnost«? »Analiza pokaže, da več nestrpnosti v obeh problemskih presekih pokažejo skupine podeželanov, vernih, desno opredeljenih, preferentov desno-sredinskih strank«, ugotavljajo raziskovalci, resda s pripombo, da je izražanje takšne opredelitve prisotno pri vseh opazovanih skupinah. Ni naključno, da je tako. Gre pač za tiste skupine ljudi, ki se čutijo zapostavljene ali celo izrinjene na obrobje. Neenakomerno porazdeljena ekonomska in politična moč, medijska zapostavljenost in neurejen odnos do preteklosti so potencialni generatorji napetosti. Naravnost v oči bode mačehovski odnos države do po vojni zmasakriranih, ki bi jih mnogi, ki jih vidavamo v prvih vrstah tako imenovanih borcev za človekove pravice, najraje za vedno izbrisali iz narodovega spomina.

Vsiljevanje miselnega vzorca (domnevne) slovenske nestrpnosti, ki smo ga deležni, je nevarna igra z ognjem. Njenim protagonistom prinaša trenutne, nepomembne koristi, njihova nestrpnost pri vsiljevanju odločitev pa posledično dejansko ustvarja nestrpnost pri ljudeh.

Resničnega odgovora na vprašanje, kako (ne)strpni smo Slovenci, nam samo neka anketa gotovo ne more dati. K sreči, saj bi bili Slovenci med vsemi na novo vstopajočimi na osnovi kar nekaj anket najmanj zaželeni v večini držav Evropske unije. A vsi vemo, da so rezultati teh anket prej kot ne posledica premajhne slovenske razpoznavnosti in ne slovenske problematičnosti. Pa, saj se Slovenci tudi sami slabo poznamo. Pravijo, da smo nestrpni...

Leon Gostiša

Maksim Sedej ml., Spoznanje, 1996

Obvestila

SLS

23.1.2004 - dvorana Antona Martina Slomška (Škofijska avla), Slomškov trg 20, Maribor - obisk vodstva stranke v 7. Volilni enoti

Maribor

27.1.2004 - sejna soba SLS, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana - Sklic Mednarodne komisije SLS;

31.1.2004 - Športni center Ribnica: nogometna tekma v organizaciji SLS

Ribnica

2.2. 2004 - Predviden sklic 1. seje Glavnega odbora SLS, Ljubljana

4.-5.2.2004 Kongres EPP v Bruslju

www.sls.si

Internetne ankete na domači strani Slovenske ljudske stranke

Z mesecem decembrom smo na domači strani SLS, www.sls.si, uvedli redne tedenske ankete o aktualnih političnih vprašanjih. Tako smo vas najprej spraševali po oceni plakatne akcije »Igraj z nami«, ki je potekala od 1. do 15. decembra in je razburila precejšen del javnosti in novinarjev. Očitno je, da je akcija dobro ocenjena. Nekatere je presenetila vsebina, ki ne nagovarja klasično »voli za nas«, seveda pa je bilo že samo število plakatnih mest tako majhno, da si se moral včasih prav potruditi, da si plakat ugledal vsaj enkrat v tako kratkem obdobju.

Cilj vsake stranke je, da sodeluje v vladi in tako uresničuje svoj program. Zato je ključno, da ima po volitvah sama ali pa bolj pogosto skupaj s koalicijskimi strankami več kot 50% glasov v državnem zboru. Občasno se nekatere povezave oblikujejo tudi pred volitvami, zato smo vas v naslednji anketi spraševali, kako naj SLS oblikuje svoje »moštvo« za volilno leto. Morda ni nepričakovano, da je sodelovanje s strankami sedanje vladne koalicije dobilo majhno podporo. Dokaj visok delež glasovalcev je podprlo sodelovanje s Koalicijo Slovenija. Največjo podporo pa je dobila ideja o priključitvi nekaterih manjših zunaj parlamentarnih strank, ki bi širile politično prostor SLS.

Pred novim letom se je razvnela debata o spremembah zakona o dohodnini, v katero se je dejavno vključila tudi SLS. Naši bistveni poudarki so bili podpora olajšavam za investicije, naložbe v znanje in družine z več otroki. Pri progresivnih olajšavah za otroke ni poglobitni cilj dvig natalitete, ampak vzpostavljane pogojev, da bi tisti, ki se odločajo za družino in otroke, ne bi bili materialni prikrajšani ali celo ogroženi. Zato smo v SLS predlagali višje olajšave za vsakega nadaljnega otroka, za mnenje o tem pa smo povprašali tudi vas. »Pomoč ljudstva« je bila nedvoumna, družina in otroci so v naši stranki še vedno visoko cenjeni vrednoti.

Novo januarske ankete so že na spletu, vabljeni da glasujete in sodelujete pri oblikovanju naših odločitev!

NAGOVOR PREDSEDNIKA SLS - JANEZA PODOBNIKA

Priprave na volilno leto

Spoštovane članice in člani Slovenske ljudske stranke,

aktivno in z veliko volje in energije smo pričeli leto 2004. Za nas kot stranko je ključen dober nastop na evropskih in parlamentarnih volitvah. Temu cilju bomo posvetili vse razpoložljive programske, organizacijske, kadrovske in finančne potenciale, ki jih imam. Kljub temu, da gre za dvoje volitev (junija za evropski parlament, predvidoma pozno jeseni pa parlamentarne volitve) jih smemo razumeti kot dva

polčasa ene (volilne) tekme.

S pripravami na volitve se bodo sistematično ukvarjali različni organi stranke: izvršilni odbor, svet, glavni odbor, regionalni in še posebej občinski odbori SLS.

Ustanovili smo volilni štab, ki ga vodi glavni tajnik dr. Andraž Vehovar. Sprejeli smo tudi sklep, da se v stranki formalno prične evidentiranje kandidatov in kandidatke za listo SLS za evropske volitve, zato mi dovolite, da vas tudi prek našega časopisa povabim, da sodelujete z vašimi občinskimi odbori, s strankinimi zvezami, gibanji, Novo generacijo in člani IO, in evidentirate možne kandidate in kandidatke za listo SLS za evropske volitve.

Zavedam se, da bo oblikovanje liste SLS zelo odgovorna naloga. Pri tem bomo morali upoštevati različne kriterije: da bo v sestavi liste primerno število kandidat; da bo vsaj deloma zagotovljena enakomerna regionalna pokritost; da bo vsaj eno mesto pripadlo mladim. Poleg tega pa bo lista zagotovo dobro sprejeta med volivci, če bo na njej tudi uveljavljen gospodarstvenik, župan, predstavnik iz znanstveno-univerzitetnih krogov. Prepričan sem, da bi ob dobri izbiri lahko istočasno pokrili več omenjenih kriterijev in bo na listi tudi mesto (kljub omejitvi z sedmimi mesti) za ugledno osebnost, ki ni »strogo« strankarsko opredeljena. In nenazadnje; celotni listi (še posebej nosilec), bodo dali naš strankarski pečat in prepoznavnost naši izpostavljeni ministri, župani, poslanci...

Hkrati pa vidim čas evidentiranja kandidatov in kandidatke za evropske volitve tudi kot priložnost za poživitev dela v naših občinskih odborih. Dejal sem že - v letu 2004 imamo dva polčasa ene volilne tekme! Zato ponovno ocenite vaše predloge oziroma evidentirane kandidate za državnozborske volitve letos jeseni. Zaenkrat kaže, da bodo tako volilne enote kot volilni okraj za državnozborske volitve ostali nespremenjeni, kar olajšuje delo občinskimi odborom.

Ena pomembnih nalog volilnega štaba bo priprava akcijskega načrta za izvedbo evropskih volitev. Ta bo vseboval tako osnovni finančni okvir kot osnovne poudarke volilne strategije. Prepričan sem, da so te volitve tudi priložnost za sodobnejše pristope v volilni kampanji. O vsem tem bodo izčrpnno in pravočasno obveščeni pristojni organi v stranki. Tudi na prvi seji Glavnega odbora, ki bo v začetku februarja, bo to ena osrednjih točk dnevnega reda.

Želim Vam ustvarjalno in uspešno leto 2004, še posebej pa veliko optimizma in delovne vneme.

Janez Podobnik
Predsednik stranke

NOVICE IZ DRŽAVNEGA ZBORA

Ob sprejetju Ustavne odločbe o zahtevi Državnega zbora za oceno ustavnosti naknadnega zakonodajnega referenduma

V Slovenski ljudski stranki moramo sklep Ustavnega sodišča, da zavzrže zahtevo Državnega zbora za oceno posledic zavrnitve Zakona o izvršitvi 8. točke Ustavne določbe U-246/02 na naknadnem zakonodajnem referendumu, še natančneje preučiti. Vendar pa lahko ugotovimo, da je Državni zbor dolžan spoštovati zakonsko določene roke in razpisati referendum najkasneje v naslednjih sedmih dneh.

V Slovenski ljudski stranki pričakujemo, da bo predsednik Državnega zbora pravočasno sklical sejo, da bo lahko Državni zbor izpolnil svojo Ustavno določeno nalogo. Državni zbor namreč po 90. členu Ustave mora razpisati referendum, ker je zahtevo vložilo najmanj 30 poslancev. Tako opozarja tudi Ustavno sodišče v 14. točki obrazložitve svoje odločbe.

Zakon o izvršitvi 8. točke Ustavne odločbe je eden tistih zakonov, ki so že v postopku sprejemanja povzročili ne strinjanje in burne reakcije javnosti, različna mnenja stroke in številne polemike.

Maksim Sedej ml., Kapelica sprave -detalj, 2000

Kljub zamujeni priložnosti, da bi Državni zbor že ob glasovanju o vetu Državnega sveta zavrnil zakon in uredil izvršitev Ustavne odločbe v t.i. splošnem zakonu o prebivanju tujcev, to lahko še vedno stori.

V Slovenski ljudski stranki predlagamo, da to občutljivo vprašanje ustrezno rešimo v splošnem zakonu. V njem moramo nedvoumno in jasno določiti, kakšne posledice bodo imele izdane odločbe in opredeliti kriterije, da ne morejo pridobiti dovoljenja za stalno prebivanje v Sloveniji tisti, ki so delovali proti njej ali proti vrednotam pridobljenim z osamosvojitvijo.

Poročilo o delu poslanske skupine v letu 2003

V letu 2003 smo do sedaj na 8 rednih in 8 izrednih sejah sprejeli 91 zakonov in 19 zavrnili. Franci Rokavec se lahko pohvali z izjemnim uspehom, to je sprejetjem Zakona o Geometričnem središču Slovenije.

V okviru poslanske skupine smo organizirali posebno skupino za regionalno politiko ter posebno skupino strokovnjakov, ki bedi nad prihajajočo davčno reformo.

V celotnem obdobju je bila poslanska skupina pri sprejemanju zakonov v Državnem zboru, pri koalicijskih usklajevanjih in pri pripravi nove zakonodaje aktivna tudi na naslednjih področjih:

- Pri Zakonu o vojnih grobiščih, smo se zavzemali za rešitve, ki bodo spravno naravnane in mrtvih ne bodo več delile. Pri označevanju grobišč smo podpirali prvotni predlog vlade, da je v besedilu posvetovalne narave omenjena tudi revolucija oziroma povojno revolucionarno nasilje. Žal se je izkoristilo prazen prostor pri sprejemanju novega poslovnika in je bila nato sprejeta manj domišljena rešitev.

- Pri Zakonu o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje smo se zavzemali, da bi se vlagatelj povrnilo 100% prekomernih vložnih sredstev in da bi se povrnila sredstva tudi tistim vlagateljem, ki so plačevali od leta 1995 naprej.

- Soglasno smo podprli Zakon o enakih možnostih žensk in moških.

- V razpravah o nacionalnem interesu v gospodarstvu smo zavračali banaliziranje s strani nekaterih vidnih predstavnikov LDS in predlagali posebno točko na seji Odbora za gospodarstvo. Ta tema je bila v lanskem letu ena osrednjih slovenskih notranjepolitičnih tem, pri kateri je vlada predvsem improvizirala in ni izoblikovala jasnih stališč in predvsem vizije za naprej.

- Zelo aktivno smo sodelovali tako v predhodnih usklajevanjih kot pri samem sprejemanju zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje. Opozarjali smo predlagatelja na ustavno spornost nekaterih določb, kar se je kasneje na ustavnem sodišču izkazalo kot tehten pomislek, saj ustavno sodišče trenutno presoja o ustavnosti teh določb.

- Soglasno smo podprli ustanovitev Univerze na Primorskem in ustanovitev Medicinske fakultete v Mariboru.

- Zelo aktivno smo sodelovali pri nastajanju predloga Zakona o nepremičninskem posredovanju, saj je Janez Podobnik vložil svoj predlog zakona pred vlado in potem v sodelovanju z ministrstvom za okolje in prostor uspešno uveljavil nekatere svoje rešitve.

- Stanislav Brenčič je s pomočjo Odbora za zdravstvo pri stranki in s pomočjo zunanjih strokovnjakov pripravil in vložil v zakonodajno proceduro celovito novelo - reformo Zakona o zdravstvenem zavarovanju. Zaradi močnih pritiskov ministra dr. Kebrarja in zaradi vse močnejših teženj po izničenju in omalovaževanju dela vseh sodelujočih strokovnjakov pri pripravi tega predloga zakona je predlog zakona kasneje umaknil z upanjem, da se kmalu pokaže možnost konstruktivnega pristopa k reševanju te zadeve in bi zakon spet lahko postal aktualen.

- V postopku oblikovanja Stanovanjskega zakona smo uspešno zagovarjali in uveljavljali zastopane rešitve že v fazi koalicijskih usklajevanj.

- Podprli smo spremembe Ustave RS v delu, ki ga je bilo potrebno uskladiti zaradi vstopa Slovenije v EU in NATO.

- Pri sprejemanju sprememb in dopolnitev Zakona o kmetijskih zemljiščih smo bili žal preglasovani s strani koalicijskih partnerjev in nismo uspeli ohraniti zelenega vrstnega reda prednostnih upravičencev pri zakupu kmetijskega zemljišča.

- Pri sprejemanju Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih smo zagovarjali rešitve, ki bi izenačila financiranje zasebnih vrtcev z javnimi.

- Izjemen uspeh je s svojo vztrajnostjo dosegel Franci Rokavec, saj smo v Državnem zboru sprejeli Zakon o geometričnem središču Republike Slovenije.

- Na obravnavo v Državnem zboru še vedno čakata dva predloga zakonov, ki so ju vložili poslanci naše poslanske skupine. Zakon o dopolnitvi zakona o volitvah v Državni zbor, ki sta ga vložila Franci Rokavec in Franc Kangler in želi uveljaviti rešitve, da bi kandidat lahko na volitvah v državni zbor kandidiral le v volilni enoti, kjer ima stalno prebivališče.

- Posebno pozornost bomo namenili sprejemanju proračuna za leto 2004 in še posebej za leto 2005, saj v naslednjem, volilnem letu ne bo mogoče sprejemati rebalansa proračuna za leto 2005.

V okviru zadev, ki smo že prejeli s strani vlade in jih že obravnavali in nekatere tudi predhodno usklajevali naj omenimo naslednje:

- Paket davčne zakonodaje: aktivno sodelujemo pri usklajevanju tako zakona o davku od dohodka pravnih oseb kot zakona o dohodnini. Zagovarjamo rešitve, ki bodo v prid slovenskemu gospodarstvu in razvoju, predvsem malim podjetnikom, pri zakonu o dohodnini pa zagovarjamo rešitve, ki bodo ravno tako razvojno naravnane, predvsem pa poskušamo skozi ta zakon uveljaviti pozitivno družinsko politiko.

- Zakon o lokalni samoupravi: zagovarjamo stališče, da funkcija župana in poslanca ni nezdržljiva, zagovarjamo znižanje zahtev za dosego reprezentativnosti združenja občin, zagovarjamo rešitve, ki niso v škodo malih občin, kot npr. Obvezna

NOVICE IZ DRŽAVNEGA ZBORA

skupna občinska uprava občine z manj kot 3000 prebivalci, ...

- Do bele knjige ministrstva za zdravje smo zavzeli stališče predvsem v smeri, da je bela knjiga preveč splošna in da je potrebna večja uporabnost zapisanih rešitev. Tesno sodelujemo z odborom za zdravstvo v okviru naše stranke.

- Posebno pozornost posvečamo predlogom zakonov o spodbujanju podjetništva in spremembam zakona o obrti, ...

V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke že od samega začetka aktivno sodelujemo pri razpravah o predlogih za spremembo ustave RS. Detajlno predstavitev in obrazložitev stališč Slovenske ljudske stranke do predlogov ustavnih sprememb je mogoče dobiti na sedežu poslanske skupine oziroma na internet strani www.sls.si. Ustavna komisija Državnega zbora je bila ustanovljena kot matično delovno telo, ki na svojih sejah razpravlja o relevantnosti, smiselnosti in utemeljenosti predlogov. Državni zbor je bil na svoji izredni seji, februarja 2003, v vlogi ustavodajalca pred tretjo spremembo ustave. Ta je bila v vsebinskem smislu najbolj radikalna in obsejna doslej. Na seji Državnega zbora smo predstavili stališče poslanske skupine SLS do predlaganih ustavnih sprememb. Dosežena politična večina za predlagane spremembe je po našem mnenju dokaz, da se slovenska politika in še posebej ustavodajalec, Državni zbor, zaveda, kako pomembno je, da se ustavo spreminja s čim večjim političnim soglasjem. Kot je že na začetku omenjeno, smo v okviru poslanske skupine SLS do predlaganih sprememb in verjamemo, da ti kompromisi niso šli na škodo vsebine.

V poslanski skupini SLS prav tako menimo, da je pozitivno, da Državni zbor spreminja ustavo ob sodelovanju stroke in ob njeni čim večji podpori. Ustavno komisijo in njene člane ter Državni zbor kot celoto čaka na področju ustavnih sprememb še velika naloga, ki s seboj nosi tudi veliko odgovornost. Za večino sprememb bi težko rekli, da s seboj prinašajo samo pozitivne ali samo negativne strani, večina predlogov ima vsaj na neki ravni vrline obeh. To delo članov Ustavne komisije in ostalih poslancev Državnega zbora še dodatno otežuje. Poslanci Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da bo potrebno tudi v prihodnje, pri obravnavi nadaljnjih predlogov, nastopati s pokončno držo.

Kot je že na začetku omenjeno, smo v okviru poslanske skupine junija 2003 ustanovili Delovno skupino PS SLS za regionalno politiko z namenom približati regionalno politiko, predvsem v okviru EU, potencialnim uporabnikom s tem povezanih programov. Cilji skupine so:

- slediti točkam Evropskega parlamenta v zvezi z regionalno politiko;
- spremljati Odbor za regionalno politiko, transport in turizem, katerega opazovalec je Janez Podobnik (spremljanje točk na odboru in priprava za razpravo na odboru);
- spremljati ukrepe Vlade RS na tem področju (Služba Vlade RS za strukturno politiko in regionalni razvoj, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za promet);
- sodelovanje s klubom županov SLS glede njihovih predlogov in pobud na tem področju;
- vzpostaviti povezave z regionalnimi razvojnimi agencijami;
- povezati se z občinskimi odbori SLS.

Delovna skupina se sestaja enkrat tedensko, ob petkih. Odločili smo se, da poleg tega da spremljamo dogajanje v Evropskem parlamentu, v okviru delovne skupine začnemo s predstavitvami evropskih skladov, ki delujejo v povezavi z regionalno politiko, preučimo dokumente, ki nastajajo na naših ministrstvih in so namenjeni organizaciji, črpanju sredstev iz evropskih skladov, ter da v okviru seznanjanja s tematiko preučimo celo »pot delovanja regionalne politike« do zadnje »postaje«, ki se ukvarja z regionalno politiko, Regionalne razvojne agencije. V okviru delovne skupine smo med drugim obravnavali:

- Drugo redno poročilo Komisije o napredku na področju ekonomske in socialne kohezije;

- Enotni programski dokument (EPD), ki predstavlja podlago za črpanje sredstev iz evropskih strukturnih skladov;

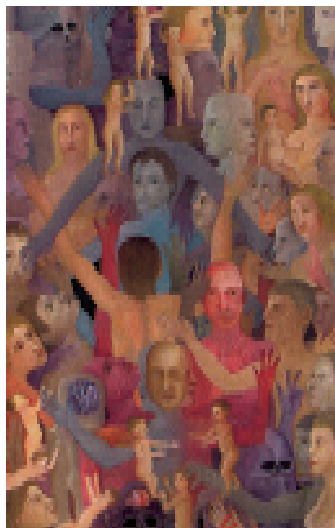
- Seznanili smo se z delovanjem ERDF-JA, Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki so nam ga predstavili predstavniki Službe Vlade RS za strukturno politiko in regionalni razvoj;

- Predstavniki Ministrstva za okolje, prostor in energijo so nam predstavili črpanje sredstev iz strukturnih skladov in kohezijskih skladov;

- Obiskala nas je ministrica za regionalni razvoj in strukturno politiko, mag. Zdenka Kovač in mag. Igor Strmšnik, državni sekretar Službe Vlade RS za strukturno politiko in regionalni razvoj. Predstavila sta nam Poročilo o regionalnem razvoju 2003 in Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja;

- Preden smo odšli na počitnice smo na naši internetni strani www.sls.si objavili internetne naslove evropskih skladov oziroma razpise za sofinanciranje iz evropskih skladov kar se tiče strukturne in kohezijske politike;

- Obravnavali smo programa Leader + in predpristopno pomoč na področju kme-

Maksim Sedej ml., Kapelica sprave - detajl, 2000

Anton Bogataj

Poslanska skupina SLS se seznanja z evropskimi programi

Odbor za Regionalno politiko Poslanske skupine SLS je bil v drugi polovici preteklega leta zelo dejaven. Odbor sestoji iz poslancev SLS in zunanjih sodelavcev Poslanske skupine SLS ter glede na obravnavano tematiko vabi k sodelovanju predstavnike ministrstev, agencij itd.. Med drugim se je odbor seznanjal z evropskimi programi in z načinom pridobivanja sredstev iz strukturnih in kohezijskih skladov.

Evropska unija (EU) uresničuje svojo politiko s številnimi finančnimi instrumenti, iz katerih podjetja in organizacije lahko črpajo denar za izvedbo projektov. Seveda se postavlja vprašanje, če so podjetniki seznanjeni s številnimi možnostmi, ki so na voljo, in če znajo ta sredstva tudi izkoristiti.

Slovenija se je v preteklosti pri večjih evropskih programih dobro izkazala. Zaskrbljujoča pa je sestava sodelujočih, saj večina udeležencev predstavljajo javne institucije, delniške družbe, premalo pa je malih in srednjih podjetij (MSP). EU v svojih programih posebej podpira sodelovanje MSP, ki predstavljajo velik delež zaposlenih. Programi EU za MSP so namenjena predvsem njihovim povezavam v EU, pospeševanju inovativnosti in raziskovalnim prizadevanjem. Pri večini programov gre za sofinanciranje, kar pomeni, da podjetja prek programov dobijo finančno podporo, vendar morajo zagotoviti tudi približno 50% lastnih virov.

Zaradi pomembnosti širitve EU v tem letu in s tem odprtih izzivov in priložnosti za MSP, je Pospeševalni center za malo gospodarstvo (PCMG) organiziral v novembru 2003 mednarodno konferenco. Da je šlo za pomembno srečanje govori dejstvo, da so bila kot soorganizatorji vključena tudi ministrstva, ki se ukvarjajo s tematiko MSP direktno in indirektno. »*Namen konference je odgovoriti na osnovno vprašanje, ali širitev EU pomeni za MSP iz držav, ki bodo vstopile v EU priložnost, izziv ali grožnja*« pravi Božidar Marot, v.d. direktorja PCMG.

Dilema je aktualna, ker bo s 1.5.2004 dva milijona MSP iz držav kandidat postalo del enotnega trga EU. Na tem trgu je takih podjetij 20 milijonov in so glavni nosilci gospodarske rasti, konkurenčnosti in zaposlovanja. MPS ustvarijo 55% vseh prihodkov in zaposlujejo 110 milijonov ljudi! Prevladuje predvsem storitveni sektor - finančne, kadrovske in računalniške storitve. Velika večina teh podjetij je v Nemčiji, Veliki Britaniji, Franciji, Italiji in Španiji. Dve

tretjini MSP zaposluje manj kot 250 ljudi. MSP iz držav kandidat se bodo znašla pred priložnostmi, ki jih ponuja trg s skoraj 500 milijoni prebivalcev, na drugi strani pa z močno konkurenco.

Sodelujoči na konferenci so dali močno podporo MSP. Seveda pa je potrebno ustvariti pogoje za njihov razvoj. Potrebno je ustvariti ustrezno poslovno okolje, spodbuditi izobraževanje, kreirati priložnosti, omogočiti dostop do finančnih sredstev... Pri nas to vlogo opravlja tudi PCMG.

Zelo poudarjen je tudi poseben program proti socialni izključenosti (EQUAL), ki je del strategije EU za vzpostavljanje številnejših in boljših delovnih mest.

Seveda so programi in njihovi cilji časovno precej zamudni, vendar ti programi podjetju pomenijo finančno injekcijo za projekte, ki jih nameravajo izvajati. Po drugi strani pa jim v povezavi s tujimi partnerji v okviru projekta odpirajo vrata v Evropo. Za vsak program je zadolžena kontaktna oseba. Priporočljiv je tudi obisk seminarja ali delavnice, ki ga organizirajo pooblaščenice institucije ali ministrstva. Res je, da evropski programi ponujajo privlačna finančna sredstva in možnost sodelovanja v evropskem prostoru. Res je pa tudi, da do tega denarja ni lahko priti. Treba je natančno upoštevati pravila v vseh fazah projekta. Udeležba je priporočljiva, saj ponuja veliko možnosti za učenje, povezovanje in napredovanje na različnih področjih.

Odbor Poslanske skupine SLS za regionalno politiko bo tudi v bodoče spremljal razpise in v sodelovanju s Klubom županov SLS ter Regionalnimi razvojnimi agencijami poskušal prenesti tudi k nam principe evropske regionalne politike.

tijstva - SAPARD;

- Ena od sej delovne skupine PS SLS za regionalno politiko je bila namenjena srečanju kluba županov SLS, seznanjenju in izmenjavi izkušenj glede črpanja sredstev predpristopne pomoči iz strukturnih in kohezijskega sklada;

- »Pod drobnogled« smo vzeli tudi Agencijo RS za regionalni razvoj, Pospeševalni center za malo gospodarstvo in nekatere regionalne razvojne agencije po Sloveniji.

Za prihodnje ima delovna skupina PS SLS za regionalno politiko kar nekaj načrtov. Prvi pa je zagotovo ta, da se v naši skupini seznanimo oziroma odpremo razpravo o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Od oktobra 2002 poslanska skupina tudi aktivno sooblikuje novo internetno stran, kjer poskušamo kar se da ažurno objavljati stališča poslanske skupine.

NOVICE IZ DRŽAVNEGA SVETA

Državne svetnice in svetniki izglasovali veto na Zakon o divjadi in lovstvu

Državni svet je obravnaval predlog Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev za odložitveni veto na Zakon o divjadi in lovstvu. Interesna skupina je na korespondenčni seji, ki jo je opravila v petek, 19. 12. 2003, potem ko je Državni zbor sprejel navedeni zakon, soglasno sprejela sklep, naj Državni svet v roku sedmih dni odloča o odložitvenem vetu.

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki se je sestala pred sejo DS je s sedmimi glasovi za in enim proti predlogu podprla, prav tako tudi Interesna skupina lokalnih interesov s trinajstimi glasovi za in dvema proti.

Predsednik Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **Cvetko Zupančič** je podal še dodatno obrazložitev k predlogu za veto: V zakonu ni zadovoljivo rešena škoda po divjadi, saj iz določb zakona izhaja, da je lastnik najbolj odgovoren za preprečevanje škod na svojem zemljišču. V predhodnih fazah zakonodajnega postopka so bile na prvem mestu navedene dolžnosti upravljalcev lovišč in lovskih družin pri preprečevanju škod, v samem postopku sprejemanja zakona pa so na prvo mesto postavljeni lastniki zemljišč, ki na ta način še posredno financirajo lov. Tudi sami postopki za ugotavljanje in povračilo škod so zapleteni in dolgotrajni, podobni do sedaj veljavnemu zakonu. Obstaja bojazen, da se lovci in lastniki zemljišč v mnogih primerih ne bodo mogli niti komisijsko dogovoriti za odškodnino, zato bo lastnikom preostala samo tožba na sodišču. V zakonu opredeljena divjad ima poleg ekološke in socialne tudi gospodarsko funkcijo; ne glede na to, čigava sta divjad in lovska pravica, so lastniki zemljišč upravičeni do nadomestila za izvajanje lovske dejavnosti na njihovih zemljiščih. Zato je nekdo, ki opravlja gospodarsko dejavnost na zemljišču, ki ni njegovo, dolžan plačati nadomestilo za uporabo. Po določbah zakona država podeljuje koncesije upravljalcem lovišč za najmanj 20 let, pri čemer imajo absolutno prednostno pravico obstoječe lovske družine. Lovske družine, ki bi jih ustanovili lastniki zemljišč, nimajo praktično nobene možnosti za pridobitev koncesije. Zakon določa, da so same koncesinone zelo nizke, saj lahko znašajo od 10 do 50 % od vsega prodanega mesa divjadi; pri tem je zanemarjena cena trofej, ki na številnih loviščih predstavljajo veliko večji dohodek kot divjačina, kar pomeni, da koncesinone predstavljajo ostanek od tistega, kar bo lovčev ostalo od izplačanih odškodnin in stroškov del v loviščih. Od koncesinone bo zelo majhen delež namenjen tudi nedefiniranemu plačilu obremenjenosti zemljišč po divjadi. V zakonu so lastniki

zemljišč vidno zapostavljeni že pri sodelovanju in izdelavi lovsko - gojitvenih načrtov, saj s svojimi mnenji ob razgrnitvi, ki je načrt že praktično izdelan, ne morejo vplivati na njegovo morebitno spremembo; lastniki zemljišč bi morali sodelovati tudi pri oblikovanju lovišč in dati soglasje ob ustanovitvi. V zakonu je še precej spornih vprašanj kot so krmiljenje divjadi skozi vse leto, vprašanje lovišč s posebnim namenom, lovske inšpekcije in podobno, zato se resnično postavlja vprašanje, kako bo zakon zaživel v praksi.

Uvodne besede so spregovorili predlagatelj odložitvenega veta in vodja interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev **Jože Ilc**, predsednik Komisije DS za kmetijstvo **Cvetko Zupančič**, vodja Interesne skupine lokalnih interesov **Marjan Maučec**, v imenu predlagatelja pa poslanec DZ **Anton Anderlič**. Razpravljali so državni svetniki **Vincenc Otoničar**, **Doro Hvalica**, **dr. Janvit Golob**, **Peter Vrisk**, **dr. Alojz Križman** in **Jožef Jeraj**.

Od 35 članov DS je ZA predlog glasovalo 24 državnih svetnic in svetnikov, 8 jih je bilo proti, trije pa so se vzdržali. Za poročevalca v DZ je bil izglasovan Cvetko Zupančič.

Pismo predsednika Državnega sveta glede Zakona o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-246/02-28

Predsednik Državnega sveta Jančez Sušnik je na predsednika Državnega zbora Boruta Pahorja, predsednika Republike Slovenije dr. Drnovška, predsednika Vlade mag. Antona Ropa ter na Ustavno sodišče Republike Slovenije in Ministrstvo za notranje zadeve naslovil pismo, v katerem izraža svoje stališče do še vedno aktualnega problema "izbrisanih" ter predlaga nekatere rešitve.

Državni zbor Republike Slovenije je dne 29.10.2003 sprejel poseben Zakon o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-246/02-28, s katero je Ministrstvu za notranje zadeve naloženo, da mora državljanom drugih republik nekdanje SFRJ, ki so bili dne 26.2.1992 izbrisani iz registra stalnega prebivalstva, po uradni dolžnosti izdati dopolnilne odločbe o ugotovitvi njihovega stalnega prebivanja v Republiki Sloveniji od 26.2.1992 dalje.

Državni svet Republike Slovenije je dne 5.11.2003 izglasoval odložitveni veto na omenjeni zakon, Državni zbor Republike Slovenije pa je na 31. seji dne 25.11.2003 zakon sprejel v istem besedilu, s katerim se državni svet ni strinjal, zato je dne 2.12.2003 razpravljajal o zahtevi za razpis na-

knadnega zakonodajnega referenduma, vendar predlog ni dobil potrebne podpore svetnikov.

V trenutku, ko so o tem vprašanju razdeljena mnenja tako pravne stroke kot politike, Državni svet meni, da je še vedno možna politična rešitev.

V obrazložitvi zahteve, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem ponovno odloča, je Državni svet predlagal rešitev, za katero smo še vedno prepričani, da je dobra, zato predlagamo:

Problematiko, ki jo urejata Zakonu o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-246/02-28 in Predlog zakona o stalnem prebivanju tujcev z državljanstvom drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, ki so imeli na dan 23.12.1990 in 25.2.1992 v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče, je potrebno urediti v enem, celovitem zakonu.

En celoviti zakon mora predvideti finančne posledice svojega izvajanja, samo za tiste, ki so jim bile kratene pravice, zato morajo biti vse odškodnine urejene na način, da bodo določeni pogoji pravice do odškodnine in maksimalni zneski odškodnin.

V zakonu je potrebno določiti, da se mora pred izdajo odločbe o ugotovitvi stalnega prebivanja v Republiki Sloveniji od 26.2.1992 oziroma od dne izbrisa do pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje kot dopolnitev izdanega dovoljenja za stalno prebivanje za vsako osebo posebej preveriti dejansko stanje. Individualni pregled je potreben zato, da se izloči vse primere tujcev, ki so dovoljenje za stalno prebivanje že pridobili, niso pa bili na dan 23.12.1990 ter 25.2.1992 stalno prijavljeni v Republiki Sloveniji.

Pravic za nazaj nikakor ne smejo pridobiti osebe, ki so bile posredno ali neposredno vpletene na napad na Slovenijo.

V kolikor zakonodajalec sprejme naše predloge oziroma najde neko skupno, srednjo pot, naj se s predlagatelji referenduma pogovori o morebitnem odstopu od referendumske zahteve.

Državni svet se zaveda, da se Ustavno sodišče še ni dokončno izreklo o ustavnosti odloka o razpisu referendumu. V kolikor bo odločilo, da je referendum potrebno razpisati, pozivamo Državni zbor, da doseže politično soglasje o rešitvi vprašanja, predlagatelj pa od referendumske zahteve odstopijo.

Državni svet predlaga rešitev, da:

Državni zbor problematiko uredi

v enem samem zakonu. Enotni zakon naj poleg materije, ki jo ureja. Predlog zakona o stalnem prebivanju tujcev z državljanstvom drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, ki so imeli na dan 23.12.1990 in 25.2.1992 v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče, primerno uredi tudi vprašanje, ki naj bi ga sedaj urejal Zakon o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-246/02-28.

V končnih in prehodnih določbah naj zakon določa, da z dnem njegove veljave preneha veljati Zakonu o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-246/02-28.

Rešitev problema, kaj sedaj storiti z že sprejetim, neprimernim zakonom, ki ga ni možno razveljaviti, vidimo v možnosti, da se oba zakona objavita v Uradnem listu Republike Slovenije isti dan in tudi pričeta veljati isti dan, saj bi to pomenilo, da bi Zakonu o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-246/02-28 prenehal veljati isti dan, kot bi pričel veljati.

Ljubljana, 13.1.2004

NOVICE IZ VLADE

Kje je slovensko sodstvo danes ?

Minulo leto, zlasti njegov zadnji, del je bilo za pravosodje še posebej preprično. Pravosodje je bilo v ospredju številnih razprav, tako v Državnem zboru RS kot v javnosti. Ob stvarnih opozorilih na probleme, ki v sodstvu še vedno obstajajo, so se pojavljale tudi številna stališča in ocene, ki nimajo podlage v dejanskem stanju. Bile so posplošene in pogosto izkrivljene. Nekateri razpravljalci so se obnašali, kot da so šele zdaj odkrili problem sodnih zaostankov in kot da ne bi bilo zagotavljanje tekočega sodnega odločanja v temeljno vodilo pri zakonodajnih, organizacijskih, kadrovskih in drugih aktivnostih, ki zadevajo sodstvo.

Velika pozornost in zanimanje za stanje v sodstvu nikakor ni odveč. Nasprotno, opozarjanje na probleme je lahko vzvod, ki vse odgovorne zavezuje in sili k dodatnim naporom za izboljšanje stanja. Upravičeno je pričakovanje državljanov in gospodarstva, da sodstvo hitro zagotavlja kakovostne storitve. Je pa kritika odveč in nekoristna, kadar ne prizna dosežkov in zanika prizadevanja in napore. Kje je torej slovensko sodstvo danes? Sedanje stanje ni povsem zadovoljivo, takšno oceno moramo vendarle dati. Se pa izboljšuje. To dejstvo številni kritiki stanja neobjektivno prezrejo. Mnoga sodišča zagotavljajo tekoče sodno odločanje, še vedno pa je nekaj sodišč, npr. po pripadu največji sodišči v državi, okrajni sodišči v Ljubljani in v Mariboru, ki se še spopadajo z večjimi zaostanki. Tudi če pogledamo po pravnih področjih, na večini ni posebnih težav. Obstaja pa izrazito veliko nerešenih izvršilnih in zemljiškopravnih zadev, reševanju katerih je namenjena posebna pozornost. V proračunu za leto 2004 so zagotovljena znatna sredstva za posebne programe za odpravljanje zaostankov namenjena sodiščem, ki v okviru obstoječih možnosti ne zmorejo izboljšati stanja.

Za ilustracijo tej oceni naj navedem nekaj števil. Število nerešenih pomembnejših zadev, torej tistih, ki jih rešujejo sodniki, se je od začetka leta 2000 do konca prvega polletja lanskega leta zmanjšalo od dobrih 202.000 na 135.000. Ta številka je nižja kot je bila leta 1994 pred uvedbo reforme sodstva. Zadev, ki po merilih sodnega reda spadajo med sodne zaostanke, je bilo že konec leta 2002 za petino manj kot dve leti prej. Povečanje števila nerešenih izvršilnih zadev gre v veliki meri na račun drugačnega, bolj resničnega prikazovanja stanja. Sama izdaja sklepa o izvršbi pač ne prinese poplačila terjatve. Na ministrstvu smo ustanovili delovno skupino, ki se zdaj ukvarja z analizo vzrokov in predlaganjem ukrepov za izboljšanje stanja. Pripravila je vrsto konkretnih predlogov ukrepov in priporočil, katerih uresničitev lahko v razmeroma kratkem času znatno obrne krivuljo v drugo smer. Na zemljiški knjigi se končuje projekt informatizacije. To že prinaša prve rezultate v smislu večje učinkovitosti, saj se povečuje učinkovitost zemljiškopravnih referentov. Upravičeno torej pričakujemo, da bo v kratkem stanje glede zemljiške knjige na večini sodišč povsem normalno.

Učinkovito sodno varstvo oziroma zagotavljanje tekočega sodnega odločanja je seveda ena od ključnih prioriteta sodstva in Ministrstva za pravosodje. Pozna pravica ni pravica. Na številnih področjih je bilo veliko narejenega. V letu 2001 smo pripravili analizo sodnih zaostankov s predlogi ukrepov za njihovo odpravo. Ob sodelovanju tujih strokovnjakov smo izdelali temeljita izhodišča za posodobljenje slovenskega sodstva. Na teh osnovah so bila na več konferencah oblikovana priporočila za izboljšanje stanja, ki so skoraj v celoti uresničena. Na zakonodajnem področju smo zagotovili možnosti za dodeljevanje sodnikov za odpravljanje in preprečevanje sodnih zaostankov in odpravili številne postopkovne razloge za nepotrebno podaljševanje postopkov. Temeljitega zakonodajnega posega je bilo deležno področje izvršbe. Ti ukrepi že dajejo rezultate, doslednejša uporaba novih možnosti pa jih bo lahko še okrepila. Prizadevamo si, da bi se bolj izkoriščale možnosti, ki so na voljo; npr. dodelitve sodnikov na preobremenjena sodišča, uvajanje medokrajnih sodnikov, nadzor nad delom sodnikov, ustrežnejše ocenjevanje sodniške službe in uporaba možnosti poravnavanja vseh sodišč. Vendar je v teh primerih vloga ministrstva omejena, saj so večinoma formalne pristojnosti v rokah sodstva - Vrhovnega sodišča, Sodnega sveta in predsednikov sodišč.

Prepričan sem, da se bodo v dosežkih pravosodnih organov odrazili tudi zagotovljeni novi prostori in oprema, pri čemer je bilo ministrstvu ključno merilo za naložbe zagotavljanje tekočega delovanja pravosodnih organov. Tudi izobraževanje v sodstvu je bilo usmerjeno zlasti v usposabljanje sodnikov za dejavno in samozavestno vlogo v postopku, ki lahko prepreči nepotrebne zaplete in zavlačevanje.

Verodostojnost in ugled sodstva sta odvisna od tekočega in kakovostnega reševanja zadev. Sodne zaostanke in vse nerešene zadeve lahko rešijo edino sodniki. Odgovornost za stanje pa si poleg njih delijo tudi predsedniki sodišč vseh stopenj, sodni svet, ministrstvo, vlada in končno tudi zakonodajalec. Kako hitro bo prišel čas,

ko ne bomo več govorili o sodnih zaostankih, je odvisno od odgovornega, učinkovitega in usklajenega dela vseh omenjenih dejavnikov. Kljub težavam pa dosedanja rezultata navajajo na optimistično oceno, da ta čas ni več daleč. Le vsi, ki jih problem zadeva, se moramo zavedati, da delo še ni končano.

mag. Ivan BIZJAK
minister

Na Ministrstvu za promet pripravljamo Nacionalni program povečanja kapacitet državnih cest

Ena od prioritarnih nalog Ministrstva za promet je tudi zagotavljanje primerne prometne infrastrukture, ki predstavlja enega od temeljnih pogojev za učinkovito odvijanje gospodarske dejavnosti, posredno pa tudi za poselitev za to primernih območij države.

Pri tem sta velikega pomena V. in X. koridor, ki potekata skozi Slovenijo in prispevata k tej učinkovitosti. Znotraj obeh koridorjev se trenutno največ vloga v tkim. avtocestni križ, kar je tudi v javnosti najbolj znano. Po zadnjem Nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, ki je bil v lanskem letu posredovan v obravnavo v Državnem zboru, naj bi bil v glavnem končan do leta 2012.

Precej sredstev vlagamo tudi v železniško infrastrukturo, kar je tudi deloma znano javnosti (čepprav manj, kot je to primer z avtocestami). Končni cilj teh investicij je, da bi v Republiki Sloveniji na koridorjih V. in X. razpolagali z dvotirnimi progami, ki bi omogočile hitrost do 160 km/h in bi bile kajpak elektrificirane. Te investicije se v glavnem financirajo s pomočjo državnega proračuna in sredstev EU. Do sedaj so bila to sredstva Phare in ISPA, v prihodnosti (po vstopu Slovenije v EU) pa bodo to kohezijska sredstva. Pomembna železniška podprojekta na področju koridorja V., Koper - Divača II. tir in modernizacija proge Ljubljana - madžarska meja, pa sta vključena tudi na tkim. prioriteten listo evropskih koridorjev, ki se ravno tako sofinancirajo s pomočjo sredstev EU.

Že pred časom pa je bilo ugotovljeno, da omenjene povezave v Republiki Sloveniji ne bodo dovolj ter da kakovost in obseg ponudbe infrastrukturnih storitev ne ustreza več današnjim potrebam. Ministrstvo je promet je zato pristopilo k izdelavi študije o možnostih za pripravo Nacionalnega programa izgradnje državnih cest, katerega osnutek je tudi že izdelan. S tem programom naj bi ohranili doseženo raven konkurenčnosti države z zmanjšanjem potovalnih časov in znižanjem stroškov transporta; izboljšali dostopnost do posameznih regij, kar bo omogočilo enakomernejšo porazdelitev ekonomskih koristi razvoja Slovenije; povežali določene dele Slovenije, ki sedaj niso ustrezno navezani, na evropske cestne koridorje in; izboljšali bivalno okolje in prometno varnost v naseljih, ki so najbolj obremenjena s prometom.

Gre za projekte, ki imajo velik pomen za medregionalno povezovanje, kot na primer: povezava Savinjske in Koroške regije; povezava Goriške regije z Gorenjsko in Osrednje-slovensko; povezava Dolenjske regije z Belo Krajino; ipd.

Viri, s katerimi bi bilo možno financirati omenjene projekte so: državni proračun, zadolževanje države, sofinanciranje lokalnih skupnosti ali regij, sofinanciranje s strani evropskih skladov (predvsem strukturnih) in koncesijska izgradnja.

V ta program so predlagani projekti, za katere lahko na podlagi izdelane predhodne študijske, projektne in investicijske dokumentacije utemeljeno sodimo, da bodo s svojo realizacijo prinesli tolikšne prihranke uporabnikom cest in prebivalcem ob njih, da bodo ekonomsko upravičeni. Poleg tega bi se pokazali tudi posredni vplivi, ki zajemajo izboljšanje prostorske povezanosti (tudi navezave na glavna evropska prometna koridorja), izboljšanje prometne varnosti in izboljšanje bivalnih pogojev v naseljih, obremenjenih z velikim obsegom prometa.

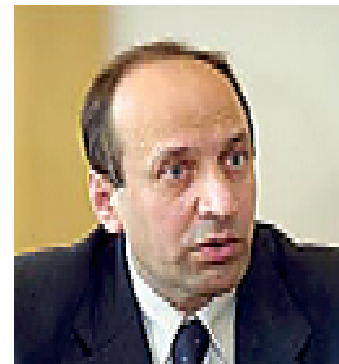
Z realizacijo vseh omenjenih projektov bomo poskrbeli, da bo vsa Slovenija enakomerno pokrita z ustreznimi prometno infrastrukturo, kar bo omogočilo uravnotežen razvoj vseh delov države.

Jakob Presečnik, Minister za promet RS

Vlada sprejela predlog Zakona o Kmetijski gozdarski zbornici Slovenije

Na prvi januarski seji je Vlada RS sprejela predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Kmetijski gozdarski zbornici Slovenije in ga posredovala v nadaljnjo proceduro.

Spremembe zakona o KGZS so potrebne zaradi uskladitve z dvema ustavnima odločbama, ki jih je v zvezi z zakonom o Kmetijski gozdarski zbornici Slovenije izdalo Ustavno sodišče RS.

Dr. Boštjan M. Turk

Kritični čas

Slovenska ljudska stranka je ustvarila veliko pričakovanje, ko je novembra 2003 v Rogaški Slatini izvolila novo vodstvo. To so pokazale tudi prve javnomnenjske raziskave, ki so stranki dale približno 11 odstotnih točk (vladni barometer), kar pomeni na volitvah še dobro tretjino več. Po dobrem mesecu je podpora javnosti padla za polovico, do januarja pa se je še prepolovila.

Padanje priljubljenosti SLS je lahko razložiti. Za njim tiči napačna ocena, da se brez vsebinske politike da dobivati politične glasove. To pomeni, da če bomo mirni, prijazni, strpni in potrpežljivi ter dobri, neprepoznalni in zavzeti da nam bodo volilci to držo nagradili s čim več glasovi. To lahko sicer pogojno drži za najvišje državne funkcije, kjer je funkcija sama po sebi že nosilka političnih glasov, nikakor pa ne drži za stranke, ki nimajo najvišjih državnih funkcij ali ki niso kot take prepoznavne. Npr., funkcija predsednika države, vlade in parlamenta je opazna že sama po sebi in zato se Janezu Drnovšku, Antonu Ropu ter Borutu Pahorju ni potrebno posebej prizadevati za glasove. Ljudje jih bodo volili, ker jim nudijo občutek varnosti, stabilnosti in življenjske perspektive. SLS pa te pozicije nima in mora zato volilec natančno razložiti, zakaj naj jo volijo.

SLS tudi trpi, to postaja očitno, za nečem, kar bi se lahko imenovalo kriza vodenja. Če je bilo jasno, da je postzdružitevna travma, ki je na zadnjih volitvah stranko zdecimirala, pomenila točko nič, iz katere je prejšnji predsednik poskušal stranko spraviti nazaj v življenje, je bil kongres v Rogaški Slatini ponovno točka nič, iz katere se je vnovič poskušalo zagnati stranko v gibanje. Če dodamo k temu še združitveni kongres l. 2000, ki je bil spet štart iz ničle, in po zgodovinskem spominu preštejemo vse štarte iz ničle, ki smo jih že doživeli, potem vidimo, da bi bilo potrebno radikalno prekiniti z metodo vodenja, ki stranko iz enega kongresa vodi do drugega, iz ene točke nič v drugo. Da bi to prekinili, pa je potrebno usvojiti nov slog političnega vodenja. Potrebno je pač sprejeti na znanje dejstvo, da je življenje samo že tveganje, politika pa je njegov ekskluziven prostor. Pri tem nam hodi na misel podoba Mojzesa, preroka in enega od utemeljiteljev civilizacije, v kateri živimo. Mojzes ne samo, da je tvegalk konflikt z najmočnejšo oblastjo na planetu (egiptovski faraon), temveč je svoje ljudstvo popeljal v morske valove, ki so se razgrnili. Ko po mojem spominu že sedmič začenja iz ničle, potrebuje SLS preroka, ki bo sposoben tvegati in napraviti »eksodus«, stranko popeljati skozi »rdeče morje« v obljubljeno deželo. Najbližje se je temu zgledu približal sedanji predsednik HDZ, Sandader. Odločnost, razumnost in predvsem tveganje prevzema tako rekoč ze odmrle stranke, so mu omogočile zenit kariere, njegovi deželi pa perspektivo, ki ji je do tedaj ni mogel nihče ponuditi. Prihodnost Hrvaške je dobesedno pogojena z renesanso HDZ, Sanader je v tem trenutku edini, ki lahko Hrvaški zagotovi mesto znotraj EU in Nata.

Brez takšne prerokse osebnosti je stranka SLS obsojena ne le na obročno umiranje, temveč na smrt že v letu 2004. Najprej, kar se bo zgodilo, bo umankanje evropskega člana na evropskih volitvah. Nosilec evropske liste pač ne more biti nekdanji pred-

sednik, kajti v tem primeru politični neuspeh nagrajujemo s prestižnim mestom v Bruslju, to pa bodo ljudje razumeli drugače, kot si zainteresirani sami to predstavljajo. V tem smislu smo več čas tudi opazovali nedoslednost L. Peterleta, ki je bil sicer poln evropske retorike in evropskih norm, vendar le tedaj, če ni šlo za njegovo osebo. Kadar pa bi moral po porazu na volitvah odstopiti, pa evropske norme naenkrat niso več veljale. In sedaj skupaj s še enim neuspešnim predsednikom SLS kandidira v Bruselj. Lepa logika. Na evropskih volitvah pa potrebuje SLS med 12 in 13 odstotki glasov, česar pa s sedanjo politiko preprosto ne doseže. Ko enkrat ne bo evropskega člana, pa bo SLS-u izrečena najbolj nevarna nezaupnica v volilnem letu. Novembrske volitve bodo po usodni logiki primerljive križarki Bismarck, potem ko so si zavezniški torpedni bombniki uničili krnilo. Brezmočna je lahko le še čakala na konec. SLS torej mora tvegati.

In v čem mora SLS tvegati. Če je Slovenska ljudska stranka stranka, v kateri se izraza nacionalni interes Slovenije, potem bi morala prva tvegati glede izbrisanih, pa tudi glede gradnje džamije, čeprav je to že druga zgodba. SLS bi morala tvegati tudi pri vprašanju prodaje slovenskega premoženja, odnosov z republiko Hrvaško in drugimi perečimi temami. Nadalje: nobena stranka ne more obstajati brez strategije in ustreznih strateških organov,

sednik, kajti v tem primeru politični neuspeh nagrajujemo s prestižnim mestom v Bruslju, to pa bodo ljudje razumeli drugače, kot si zainteresirani sami to predstavljajo. V tem smislu smo več čas tudi opazovali nedoslednost L. Peterleta, ki je bil sicer poln evropske retorike in evropskih norm, vendar le tedaj, če ni šlo za njegovo osebo. Kadar pa bi moral po porazu na volitvah odstopiti, pa evropske norme naenkrat niso več veljale. In sedaj skupaj s še enim neuspešnim predsednikom SLS kandidira v Bruselj. Lepa logika. Na evropskih volitvah pa potrebuje SLS med 12 in 13 odstotki glasov, česar pa s sedanjo politiko preprosto ne doseže. Ko enkrat ne bo evropskega člana, pa bo SLS-u izrečena najbolj nevarna nezaupnica v volilnem letu. Novembrske volitve bodo po usodni logiki primerljive križarki Bismarck, potem ko so si zavezniški torpedni bombniki uničili krnilo. Brezmočna je lahko le še čakala na konec. SLS torej mora tvegati.

In v čem mora SLS tvegati. Če je Slovenska ljudska stranka stranka, v kateri se izraza nacionalni interes Slovenije, potem bi morala prva tvegati glede izbrisanih, pa tudi glede gradnje džamije, čeprav je to že druga zgodba. SLS bi morala tvegati tudi pri vprašanju prodaje slovenskega premoženja, odnosov z republiko Hrvaško in drugimi perečimi temami. Nadalje: nobena stranka ne more obstajati brez strategije in ustreznih strateških organov,

ki to strategijo pripravljajo. Ni mi znano, da bi stranka imela strateški svet ali strateške točke. Nadalje mi ni znano, da bi na začetku volilnega leta imeli pet stavkov, ki bi jih politiki SLS kot temeljna programska izhodišča ponujali volilcem. Npr., za koliko procentnih točk bodo zmanjšali brezposelnost, nadalje kako se bodo spopadli s prihajajočo davčno reformo, kaj stranka meni o Natu in Evropi ali kdo bo sestavljal listo za evropski parlament. Ni mi znan tudi stavek, kaj SLS meni o povezavi s pomladnimi strankami oz. o odnosu z sorodno Novo Slovenijo. Ali kakšna koalicija jo v prihodnje zanima.

Ob začetku volilnega leta naj bo ta zapis kritični razmislek o tem, kako usodno je obdobje, ki je pred stranko. Predvsem pa poziv k docela drugačnemu političnemu pristopu, ki naj iz stranke definitivno naredi to, za kar je po svojem imenu poklicana. In pa ponovni opomin, da se je peščena ura skoraj že nepovratno prevesila proti ničli. In da bo vsaj za pisca teh vrstic zadnje peščeno zrno odtekel, če na prihojoče razmišljanje ne bo pismene polemike ali konkretnih rezultatov. Zato želim, da je razumljeno kot izziv sedanjemu in prejšnjemu vodstvu, izziv utemeljen na zdravorazumski logiki.

Emile Zola je rekel »obtožujem!«. Mi govorimo: »Izzivamo«.

Dr. Boštjan M. Turk

dr. Marta Ciraj

Švica: Prodor Švicarske ljudske stranke, SVP

Ob nedavnem obisku v Švici sem začutila, da je prodor Švicarske ljudske (desne konzervativne) stranke, ki je na oktobrskih volitvah

2003 dobila največ glasov, aktualna tema, s katero se ukvarjajo ne le mediji, temveč tudi državljani (več o stranki na <http://www.svp.ch/>). Oba domova švicarskega parlamenta sta 10. decembra izvolila sedemčlansko vlado (obenem je tudi kolektivni šef države), med njimi tudi Christoph Blocherja iz SVP. SVP je tako prvič dobila še drugo mesto v vladi. SVP je neposredno po volitvah začela spodbijati "čarobno formulo" (2+2+2+1: po dve ministrstvi pripadata socialdemokratu, krščanskim demokratom in liberalcem, eno pa SPV) švicarske vlade, ki je enaka že od 1959, čeprav so

volilni rezultati že dlje časa izkazovali za SPV bistveno bolj ugodno sliko. SPV je z grožnjo, da se bo umaknila v opozicijo, uspela pridobiti še en sedež v vladi in sicer na račun Švicarskih krščanskih demokratov.

S tem se je spremenila do tedaj "nedotakljiva" sestava vlade. Po njej je bil zaradi posrečeno uravnotežene razporeditve moči strank (vezane tudi na jezikovna področja) zelo uravnotežen vpliv med jezikovnimi skupinami, kantoni in političnimi strankami. Formula je tako bila izraz v Švici uveljavljene konkordančne demokracije, ki je zahtevala sodelovanje vseh strank in interesnih skupnosti pri zakonodajnem delu. Niti ni bilo ločnice med vlado in opozicijo. Odslej bo prav verjetno tudi Švica dobila svojo opozicijo. Da se nekaj zares dogaja, pričā tudi dejstvo, da je po letu 1872 prvič bila »odvoljena« oseba, ki je v enem mandatu že bila članica vlade. Švica bo verjetno tako postala »podobna drugim«.

Izidor Rejc

Ksenofobija

Ta izraz zadnje leto zelo pogosto slišimo in se niti ne zavemo, da pomeni sovraštvo do tujcev.

Nikakor ne pristanem na tako etiketiranje tistih, ki imajo upravičen ugovor za zelo pomembne probleme, ki jih ta hip rešuje slovenska država.

Slovenija je skozi svojo zgodovino velikokrat doživela prihod drugih narodnosti in bila pod pritiskom germanizacije in romanizacije. Vse to pa je nekako zdržala in si ohranila tipiko svojega značaja in podobe.

V prejšnjem režimu je bila navada, da so uporabljali izraz "sovražnik ljudstva", če si malo drugače in po svoje misli. To je pomenilo, da si bil nevaren vladajoči strukturi. Te navade so očitno ostale in nekateri iz svoje kože ne morejo.

Slovenci ksenofobni nismo in nismo sovražniki tujcev. Kamorkoli pa so šli Slovenci v svet, so se morali prilagoditi in postati lojalni del tiste sredine, ki ji sedaj pripadajo.

Za razliko, pa tu nastopa še neka specifična posebnost. Vsi narodi, ki prihajajo k nam so dosti večji in od tod v nas neka stiska. Te stiske pa ti nihče ne more očitati, tudi Evropa ne.

To seveda velja za vprašanje izbrisanih in vprašanje mošej, ker se morajo zavedati in bila pod pritiskom germanizacije in romanizacije. Vse to pa je nekako zdržala in si ohranila tipiko svojega značaja in podobe.

KOALICIJA »ODLOČAJMO SKUPAJ«

Koalicija za uveljavitev uravnotežene zastopanosti žensk in moških v javnem življenju »ODLOČAJMO SKUPAJ« je bila ustanovljena leta 2001.

Koalicija si je ob ustanovitvi zastavila dva cilja. Glavni cilj delovanja je uveljavitev uravnotežene zastopanosti žensk in moških v javnem in političnem življenju.

Drugi cilj je delovanje koalicije do uresničitve glavnega cilja.

Koalicija deluje kot neformalna skupina posameznikov.

Sam izraz koalicija v imenu, naj bi kazal na to, da jo sestavljajo posamezniki in posameznice, predstavniki in predstavnice različnih političnih strank, sindikatov, raznih institucij, fakultet, združenj in podobno, ki jih povezuje zastavljeni cilj.

Na ustanovnem sestanku je bilo prisotnih 25 udeležencev in udeleženk, do danes pa je vstopilo v koalicijo preko 250 posameznikov in posameznic.

Že od ustanovitve te koalicije leta 2001, aktivno v njej sodelujemo tudi ženske s tako imenovane- ga desnega centra, ki nas z ženskami iz drugih okolij povezuje skupen cilj – **doseči v Sloveniji večjo zastopanost žensk v javnem in političnem življenju.**

Prvi razgovor po državnozbornskih volitvah leta 2000 sta organizirala Urad za žensko politiko in Informacijsko dokumentacijski center Sveta Evrope. Vsi prisotni na razgovoru so izrazili nezadovoljstvo nad ponovnim nizkim številom izvoljenih poslank v Državnem zboru. Izvoljenih je bilo le 12 poslank, nekatere stranke, med njimi tudi naša, v tem mandatu nimajo poslanke. Na vseh dosedanjih demokratičnih volitvah odstotek izvoljenih žensk ni presegel magičnih 14%. Skupna ugotovitev vseh prisotnih in sklep ob zaključku je bil, da je najnuj nekaj storiti za izboljšanje takega stanja v Sloveniji.

Že februarja naslednje leto, leta 2001, je bila koalicija ustanovljena.

Sam izraz koalicija naj bi kazal na to, da jo sestavljajo posamezniki in posameznice, predstavniki in predstavnice različnih političnih strank, sindikatov, raznih institucij, fakultet,

združenj in podobno.

Tudi tisti, ki smo v preteklosti razmišljali drugače, ki smo bili proti posebnim ukrepom in t.i. kvotam za ženske, smo si bili enotni v ugotovitvi, da se stanje samo po sebi, brez organiziranega pritiska na politične stranke, ne bo spremenilo na bolje.

Dodatno nas je vse prepričala ugotovitev, na podlagi opravljene primerjalne analize z evropskimi državami, da so dosegli boljšo zastopanost žensk v političnem življenju le z zakonsko določenimi ukrepi.

Dokazano je tudi, da mora biti na kandidatih listah za volitve najmanj ena tretjina žensk, da se postopno izboljša izvoljivost žensk in s tem njihova zastopanost v javnosti. V skladu z evropskimi smernicami tudi Zakon o enakih možnostih opredeljuje v svojem 7. členu, da se smatra za pod zastopanost enega od spolov v organih odločanja, če je le – ta manjša od 40%.

Najbolj pošten in učinkovit način oblikovanja list kandidatov za volitve je tako imenovan sistem »zadrge«, pri katerem se izmenično vrstijo na listah moški in ženske kot kandidati in kandidatke. Pri tem je potrebno seveda tudi upoštevati, glede na sistem volitev, v katerih okrajih ima posamezna stranka večjo verjetnost, da bo njen kandidat ali kandidatka izvoljena.

Kljub temu pa menimo, da ne bomo dosegli večje zastopanosti žensk v političnem življenju, s tem, če bi npr. podpirali ali ustanavljali posebne - ženske stranke.

V pogledih na vrednote, na politiko na različnih področjih, kot je družina, šolstvo, gospodarstvo, zdravstveno varstvo žensk, delovna razmerja ipd., imamo zelo različne poglede.

Ženske v Slovenski ljudski stranki ne podpiramo vključevanja žensk v politiko iz sebičnih ali ekstremno feminističnih razlogov, temveč preprosto zato, ker menimo, da moramo v demokraciji zagotoviti enakomerno zastopanost tako moških kot žensk v procesih odločanja. Tudi ženske smo davkoplačevalke, tudi me prispevam v proračun, tako lokalnih skupnosti kot v državni proračun. Zato imamo legitimno pravico soodločati o porabi našega denarja. Demokracija brez večje prisotnosti žensk v organih odločanja je le polovična, saj ženske v Sloveniji predstavljamo kar 51% prebivalcev. Zato si prizadevamo, da bi najprej v stranki, posredno pa tudi v državi, ustvarili razmere, ki bi omogočale večje vključevanje žensk, ki so sposobne in pripravljene aktivneje delovati v politiki in v organih odločanja.

Omenjena koalicija skuša s svojimi aktivnostmi in prireditvami vplivati na javno mnenje in ozaveščanje javnosti o nujnosti enakomerne zastopanosti žensk in moških v političnem življenju. Prvi rezultati delovanja se že kažejo. Rezultat delovanja koalicije »ODLOČAJMO SKUPAJ« je hiter sprejem in velika podpora sprejemu Zakona o enakih možnostih, ki velja od julija 2002. Drugi rezultat je v veliki podpori predlogu za spremembo 44. člena Ustave Republike Slovenije, ki bo omogočila zakonsko določitev ukrepov in sprememb za uresničitev enakih možnosti žensk in moških pri kandidiranju na volitvah.

Nada Skuk, podpredsednica Slovenske ljudske stranke

Še o zakonu o enakih možnostih žensk in moških

Komentar Nade Skuk, predsednice Ženske zveze o položaju žensk v SLS in na zadnjem kongresu sprejetem Akcijskem načrtu za izvajanje Za-

kona o enakih možnostih žensk in moških, zahteva vso podporo za njegovo uresničevanje! Za boljše razumevanje tega zakona in načela enakosti spolov je prav, da malo bolj podrobno, v nekaj svojih nadaljevanjih predstavim omenjeni zakon, ki je bil napisan in sprejet v Državnem zboru pod mojim vodenjem Urada za enake možnosti Vlade RS.

Eden pomembnih ciljev, ki je potreben za krepitev demokracije in pospeševanje njenega pravnega delovanja, je enako sodelovanje žensk in moških pri odločanju. Ženske v politiki in na pomembnih položajih odločanja prispevajo k drugačni razporeditvi prioritetenih zadev, odpiranju novih tem in novih vidikov političnih vprašanj. Splošno sprejeto dejstvo je, da morajo ženske doseči »kritično maso« najmanj 30% deleža, če hočejo imeti vpliv na sprejete odločitve. Za dosego tega cilja so možni različni ukrepi.

Razvoj in napredek pri odpravljanju neenakosti žensk in moških ni bil tako hiter in obsežen, kot se je pričakovalo. Mednarodna skupnost, predvsem EU, je zato sprejela vrsto direktiv in manj obvezujočih dokumentov, ki države članice zavezujejo k enaki obravnavi spolov in delitvi pravičnih vlog v družbi. Rezultat take usmeritve je tudi pretekli teden podana zahteva g. Prodija, da želi imeti med deseterico ob širitvi novo imenovanih evropskih komisarjev vsaj tri ženske.

Slovenija je se s sprejemom Zakona o enakih možnostih žensk in moških dokončno uskladila s pravnim redom EU na tem področju, nam pa daje podlago za ustvarjanje enakih možnosti in spodbujanje enakosti spolov ter uvaja celovit pristop, katerega cilj je doseči trajnostni razvoj na področju enakosti spolov. Zato je resnično hvalevredno, da je naša stranka med prvimi političnimi strankami v Sloveniji sprejela Akcijski načrt za izvajanje omenjenega zakona za obdobje 2004-2008. S tem je SLS tudi dokazala, da si resnično prizadeva za politiko enakosti spolov.

Ker je osveščanje in razumevanje tega področja za vse nas zelo pomembno, bom v naslednjih svojih prispevkih na to temo podrobneje opredeljevala pojme in ukrepe iz zakona kot so: politični, ekonomski, socialni vidik ter področje vzgoje in izobraževanja.

Torej tako v Slovenski ženski zvezi SLS, kot tudi v Ženski zvezi MO Ljubljana nas čaka kar veliko dela.

*Mira Umek
Predsednica ŽMO Ljubljana in bivša
direktorica Urada za enake možnosti Vlade RS*

ŽENSKÉ V PARLAMENTIH držav članic Evropske Unije

Država	Volitve	Parlament		
		Število sedežev	Število žensk	% žensk
Švedska	9.1998	349	149	42,7
Danska	3.1998	178	67	37,4
Finska	3.1999	200	73	36,5
Nizozemska	5.1998	150	54	36,0
Nemčija	9.1998	669	207	30,9
Španija	3.2000	350	99	28,3
Avstrija	10.1999	183	49	26,8
Belgija	6.1999	150	35	23,3
Velika Britanija	5.1997	659	121	18,4
Portugalska	10.1999	230	40	17,4
Luksemburg	6.1999	60	10	16,7
Irski	6.1997	166	20	12,0
Italija	4.1996	630	70	11,1
Francija	5.1997	577	63	10,9
Grčija	4.2000	300	-	-

VIR: Urad za žensko politiko - po podatkih Inter-Parliamentary Union so pripravljene mednarodne tabele /16.10.2000/. Povprečni delež žensk v parlamentih držav članic Evropske Unije (brez Grčije) je 24,8%

ŽENSKÉ V PARLAMENTIH držav kandidat za Evropsko Unijo

Država	Volitve	Parlament		
		Število sedežev	Število žensk	% žensk
Estonija	3.1999	101	18	17,8
Litva	10.1996	137	24	17,5
Latvija	10.1998	100	17	17,0
Češka	6.1998	200	30	15,0
Slovaška	9.1998	150	21	14,0
Slovenija	10.2000	90	12	13,3
Poljska	9.1997	460	60	13,0
Bolgarija	4.1997	240	26	10,8
Malta	9.1998	65	6	9,2
Madžarska	5.1998	386	32	8,3
Romunija	11.1996	343	25	7,3
Ciper	5.1996	56	4	7,1
Turčija	4.1999	550	23	4,2

VIR: Urad za žensko politiko - po podatkih Inter-Parliamentary Union so pripravljene mednarodne tabele /16.10.2000/

Metka Zevnik

Izobraževanje in usposabljanje v skupni Evropi - cilji do 2010

Raznolikost, a sodelovanje

Organizacija sistemov izobraževanja in usposabljanja kot tudi vsebina učnih programov v Evropski uniji je v pristojnosti držav članic, oziroma njihovih regij. Izobraževanje in usposabljanje v Evropi odraža raznolikost jezikov, kultur in sistemov, ki so sestavni del držav članic in njihovih regij. Zato je proces izobraževanja in usposabljanja potekal dolgo časa na nacionalni ravni; kar pomeni, da so se sistemi razvijali v občutni izolaciji drug od drugega. Države in regije imajo raznolike ustanove za izobraževanje in usposabljanje, ki upoštevajo različne vpisne pogoje in trajanje šolskega oz. študijskega leta. Imajo raznolike učne načrte in sisteme usposabljanja in podeljujejo številne, mnogovrstne diplome in kvalifikacije.

Tako narodi kot državljani v državah članicah visoko cenijo takšno raznolikost, zato je potrebno upoštevati raznolikost kot skupno lastnost vseh Evropejcev. Hkrati pa narašča tudi potreba po sodelovanju ter mobilnosti v izobraževanju in usposabljanju, da bi lahko državljani najbolje izkoristili prednosti, ki izhajajo iz raznolikosti, pri čemer pa jih ne bi omejevale razlike v izobraževalnih sistemih. V zadnjih 20 letih se je v procesu evropskega povezovanja vedno bolj razvijala zavest o potrebi po sodelovanju.

149. in 150. člen Pogodbe o Evropski uniji opredeljujeta področja, ki Evropski uniji omogočata, da podpre in dopolni dejavnosti držav članic na določenih področjih izobraževanja in usposabljanja, da

se ustvari »evropska dodana vrednost«. Z zvišanjem kakovosti omenjena člena pogodbe opredeljujeta:

1. pospeševanje mobilnosti študentov/učecil in učiteljev;

razvoj sodelovanja med šolami in univerzami;

spodbujanje učenja jezikov;

2. izboljšanje pri priznavanju diplom, kvalifikacij in sposobnosti v izobraževalne ter poklicne namene;

razvoj odprtega učenja in učenja na daljavo.

Na tej podlagi sta se na evropski ravni razvila dva tipa dejavnosti:

Izvajanje skupnih projektov (sodeluje-

jo tudi bodoče kandidatke) v programih na ravni EU kot sta npr. obsežna programa Socrates in Leonardo da Vinci, kjer vsak izmed programov vključuje različne vrste in stopnje izobraževanja in usposabljanja.

Na ravni EU so sprožili številne pobude za izobraževanje in usposabljanje, ki temeljijo na političnem sodelovanju med državami članicami. Osnova tega sodelovanja niso direktive EU, ampak priporočila (npr. o uresničevanju koncepta vseživljenjskega učenja ali o sodelovanju s tretjimi državami), posvetovanja ali drugi delovni dokumenti (kot je Bela knjiga o mladinski politiki). Zagon v razvoju je pomenilo zasedanje Evropskega sveta v Lizboni marca 2000, kjer se je začel proces, ki je v manj kot dveh letih privedel do sprejetja Delovnega programa o ciljih za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Nove ambicije v Evropi ter na področju izobraževanja in usposabljanja

Na zasedanju Evropskega sveta (sestav-

ljajo ga voditelji držav ali vlad držav članic EU) v Lizboni so udeleženci ugotovili, da se Evropska unija sooča z izjemnimi spremembami, ki jih narekujejo globalizacija in na znanju zasnovano gospodarstvo, zato so si zastavili strateški cilj za leto 2010:

Postati najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju zasnovano gospodarstvo na svetu, sposobno trajnostne gospodarske rasti z več in boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo.

Evropski svet je pozval Svet za izobraževanje (telo na ravni ministrov za šolstvo držav EU) in Evropsko komisijo, da podata splošno presojo o konkretnih ciljih izobraževalnih sistemov, pri čemer naj se osredotočijo na skupne težave ter upoštevajo nacionalno raznolikost.

To je omogočilo politične mehanizme za pripravo in sprejetje Delovnega programa o ciljih za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja v februarju 2002.

Vir: Evropska komisija: *Izobraževanje in usposabljanje v Evropi, različni sistemi, skupni cilji za 2010*

Nadaljevanje prihodnjic: Delovni program o ciljih za prihodnost

Mica Kavka

Za nemoteno poslovanje javnih predšolskih zavodov je zadolžena lokalna skupnost

V času, ko se potrjujejo in usklajujejo proračuni po posameznih lokalnih skupnosti se v večini lokalnih skupnosti postavlja v nepravo luč financiranje predšolskih zavodov.

Župani, kot predlagatelji in občinski svetniki kot potrjevalci posameznih občinskih proračunov, se morajo zavedati, da imajo predšolski zavodi z Zakonom o vrtcih zagotovljen način financiranja. Tudi v parlamentu sprejeti Pravilnik o metodologiji za izračun cene programov v vrtcih lokalni skupnosti omogoča, da z vrtci temeljito pregledajo, s kakšno ceno programov bo posamezni vrtec dostojno posloval v proračunskem letu.

Cene v vrtcih nikakor ne morejo biti povsem enotne, saj je v večini cene programa delež, ki zajema osebne dohodke zaposlenih. Od vrtca do vrtca je delež spremenljiv, saj ga pogojuje izobrazba, delovna doba, naziv in plačilni razred

zaposlenih v vrtcu. Delež občin po plačilnem razredu staršev v povprečju predstavlja 70% cene programa, saj so starši v povprečju v tretjem plačilnem razredu, kar pomeni, da plačajo preostalih 30% cene programa.

Postaviti nizek znesek v pripravi proračuna za vrtce in ga potem dograjejati z rebalansom z mislijo, glavno da gre proračun pri svetnikih "skozi" je nedopustno in do zavoda nezakonito.

Spravočasnim izračunom plačilnih razredov staršev in sistemizacijo zaposlenih ter podatke o številu vpisanih otrok in potrjene cene programov - vse to na oddelkih za družbene dejavnosti v občinah imajo, ni težko planirati potrebnih sredstev za plačilo programov v vrtcih za celo proračunsko leto.

Z Zakonom o vrtcih je določeno tudi to, da morajo biti sredstva za vzdrževanje in obnovo stavb postavljena ločeno. To je tudi potrebno sprejeti s strani pripravljavcev in potrjevalcev proračuna kot dejstvo, da so stavbe in osnovna sredstva v vrtcih v lasti posameznih lokalnih skupnosti in so vrtcu

kot pravni osebi, dana v upravljanje.

V kolikor posamezna občina ni pripravljena nameniti sredstev za vzdrževanje objektov in nakup opreme si s tem zmanjšuje premoženje občine. Z nepremišljenim planiranjem sredstev v proračunu,

pa vrtcu onemogoča poslovanje in likvidnost.

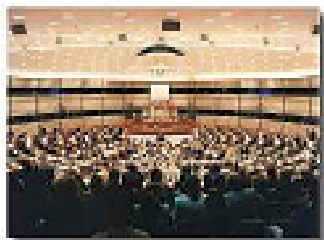

Mag. Franci BUT

Še ob robu evropske ustave

Evropska Unija (EU) je pred svojo zgodovinsko širitvijo. Prvega maja tega leta bo vanjo vstopilo 10 novih članic. To bo največja in najpomembnejša širitev doslej. Nikoli ni v EU vstopilo naenkrat toliko novih držav in nikoli doslej širitev ni zajela držav, ki so bile dobrega pol stoletja prisiljene živeti pod železno zaveso nekdanjega komunizma. Prvi maj 2004 zato pomeni več, kot le še eno, res največjo, širitev EU doslej. Pomeni dokončno prekinitev Evrope z nekdanjimi časi diktature. S tem datumom se bo dokončno pretrgala železna zavesa, podrl se bodo še zadnji ostanki berlinskega zidu. Zato bo letošnji prvi maj res zgodovinski dan.

Tako velika širitev pomeni tudi določeno stopnjo tveganja. V EU vstopamo nove članice, ki smo različni razvite, ki imamo za sabo zelo različne zgodovinske izkušnje. Soočili se bomo s petnajsterico obstoječih članic, ki so še vedno bolj razvite od nas in ki uživajo v celoti številne, skozi desetletja razvoja EU, pridobljene pravice. Obstoječe članice

tudi nimajo izkušnje življenja v razmerah enostranskega sistema diktature, ki je krojila zgodovino osmih od desetih novih članic EU.

Osnovna pogoja uspešnega delovanja razširjene EU 25. držav sta čim hitrejša poenotenje delovanja sistema in hitra gospodarska rast v novih članicah. Pomembno osnovo bodočega delovanja zagotovo predstavlja tudi sprejem Evropske ustavne pogodbe, ali Evropske ustave, kot jo skrajšano imenujejo v vsem prostoru sedanje in bodoče EU. Dobri dve leti je v ta namen delovala Evropska konvencija, ki je poskušala pripraviti usklajene podlage za sprejem osnovnih izhodišč bodoče evropske ustave. Na osnovi zaključkov evropske konvencije so voditelji držav evropske petindvajsetice v lanskem letu začeli s tako im-

enovano Medvladno konferenco. Cilj te je bil dokončno sprejetje tega, za bodoče delovanje EU, zelo pomembnega dokumenta. Evropska ustava bi želela na enem mestu zapisati vse ključne osnove delovanja razširjene EU, tako v institucionalnem, kot v pravno formalnem smislu. Danes je osnova delovanja EU zapisana v različnih pogodbah, od Amsterdamske, Luksemburške, do aktualne pogodbe iz Nice. Po slednji sta danes, med drugim, urejeni področji razdelitve glasov med državami članicami in način sprejemanja odločitev v Uniji. Nova Evropska ustavna pogodba naj bi nadomestila vse dosedanje pogodbe in na enem mestu zapisala temelje delovanja EU. Sprejem Ustave bi tako prinesel tudi več preglednosti in več učinkovitosti, saj bi bilo na enem mestu zapisano vse, kar v osnovi opredeljuje način delovanja EU. Medvladna konferenca, pod italijanskim predsedovanjem, žal ni uspešno zaključila svojega dela. Neusklajenih je ostalo nekaj področij.

Nesprejetje Evropske ustavne pogodbe v ničemer ne bo ogrozilo zgodovinske širitve EU. Ta se bo prvega maja tega leta zgodila. V EU ni brezvladja, saj veljajo številne pogodbe. Še posebej bo za nemoteno delovanje razširjene EU pomembna pogodba iz

Krščansko-judovska tradicija spada v preambulo evropske ustavne pogodbe

Na tiskovni konferenci SLS v Ljubljani 7. januarja 2004 je mag. Franci But poudaril, da je v preambuli evropske ustavne pogodbe treba omeniti krščansko-judovske korenine Evrope. Po njegovem mnenju to pomembno vprašanje doslej ni bilo dovolj jasno obravnavano. Slovenska država ne more imeti nevtralnega oziroma nikakršnega odnosa do tega problema saj omemba tega izhodišča v evropski ustavi ne omejuje verske svobode v evropskem prostoru, pač pa gre za obeležitev dejstva, da je evropski prostor izšel iz krščansko-judovske tradicije.

Mag. But je izpostavil tudi prizadevanja nekaterih držav za oblikovanje t.i. Evrope dveh hitrosti, pri čemer je stališče SLS do tega termina označil kot pozitivno, v kolikor označuje poglobljeno sodelovanje, ki ga predvideva že Amsterdamska pogodba. V tem primeru moramo ugotoviti, da poglobljeno sodelovanje v EU že obstaja. Dejstvo je, da vse članice EU niso niti članice schengenskega območja niti euro-območja. Na taki podlagi in ob zagotovljenih

enakih začetnih pozicijah vseh držav članic bo tudi Slovenija lahko sodelovala na področjih poglobljenega sodelovanja, dokazati pa bo morala sposobnost za sodelovanje v njih.

“Če pa Evropa dveh hitrosti pomeni neke vrste “Evropo različnih krogov”, ki temelji na ločevanju držav na velike in majhne, na stare in nove, SLS tega načela ne podpira in ocenjuje, da ga niti Slovenija ne sme podpreti, vendar pa menimo, da takega razumevanja Evrope dveh hitrosti nihče nima zares v mislih,” je še povedal mag. But, ki je spregovoril še o nekaterih drugih stališčih SLS do širitve EU in reforme povezave

Med njimi je izpostavil stališče SLS, naj ima vsaka država svojega evropskega komisarja, saj gre za pomemben vidik ohranjanja občutka držav, da imajo možnost sodelovanja v ključnih evropskih institucijah, čeprav je komisija seveda prostor za oblikovanje skupnih evropskih stališč, ne pa za izpostavljanje posameznih nacionalnih interesov. Ob tem je mag. But dejal, da je mnenje, da so samo politično neopredeljeni kandidati primerni za zastopnike Slovenije v institucijah EU, neosnovano. Temelj demokratičnih političnih sistemov

so politične stranke in tudi EU deluje po političnem sistemu, kjer prevladujeta dve grupaciji: Evropska ljudska stranka in stranka evropskih demokratov (EPP-EDU) ter Stranka evropskih socialistov (PES), je dejal in izrazil prepričanje, da bodo slovenski predstavniki interese svoje države najbolj učinkovito uresničevali preko največjih političnih blokov v evropskem političnem prostoru. Mag. But je ob tem izrazil upanje, da bo SLS z ostalima slovenskima strankama, ki sodelujeta v poslanski skupini EPP-EDU - NSI ter SDS - korektno sodelovala ter da ne bo prihajalo do medsebojne diskreditacije.

Glede vprašanja, kateri resor naj bi pod svojo odgovornost dobil “slovenski” evropski komisar, je But izrazil prepričanje, da bi bila Slovenija zelo primerna za vodenje področja razvoja podeželja. Je namreč edina med pristopnicami, ki ima v praksi uveljavljen sistem izvajanja ukrepov za razvoj podeželja. Ob tem je postregel s podatkom, da so slovenski pogajalci v okviru pogajanj o sredstvih za to področje ponudbo EU, ki je Sloveniji sprva namenila 2,1 odstotka sredstev, določenih za pristopnice, uspešno dvignili na 8,7 odstotkov, kar konkretno pomeni 250 milijonov evrov

za obdobje 2004 - 2006.

Kljub že omenjenim nesoglasjem o reformi EU se bodo pogajanja pod okriljem irskega predsedstva nedvomno kmalu nadaljevala. Pri nadaljevanju razprav o sprejetju evropske ustavne pogodbe pa po besedah ministra Buta ne sme priti do nikakršnih izsiljevanj oziroma pogojevanj, povezanih z bližajočim se začetkom pogajanj o finančni perspektivi EU za naslednje proračunsko obdobje po letu 2006. Gre za prvi krog pogajanj, v katerem bodo stare in nove članice povsem enakovredno sodelovale. “Kakršnakoli prikrita napoved nekaterih članic, da naj bi “trmastim” državam zažugale s slabšim položajem v novi finančni perspektivi, je popolnoma nesprejemljiva in nedemokratična,” je mag. But označil teoretično možnost, da bi bile države, ki nasprotujejo sprejemu evropske ustave oziroma se ne strinjajo z določenimi deli osnutka - med njimi sta najglasnejši Poljska in Španija - prisiljene popuščati pod pritiskom pogajanj o novi finančni perspektivi.

Neuspeh medvladne konference, ki decembra lani na vrhu povezave v Bruslju ni uspela sprejeti evropske ustavne pogodbe in tako doreči reforme povezave, sicer ne pomeni grožnje za izpeljavo zgodovinske širitve EU. Ustavna pogodba bo nedvomno sprejeta in dolgoročno bo ta mejnik slovenska družba lahko pozitivno ocenila, vplival pa bo tudi na preoblikovanje slo-

Nice. Kljub nekaterim nesoglasjem med državami bodoče EU, zlasti med Poljsko in Španijo na eni strani, ter Nemčijo in Francijo na drugi strani, se bodo pogajali pod okriljem Irskega predsedstva nedvomno nadaljevala. Evropska ustavna pogodba bo tako prej ali slej sprejeta. Vendar pa ob razpravah o sprejetju ne sme priti do nikakršnih izsiljevanj oziroma pogojevanj, povezanih z bližajočim se začetkom pogajanj o bodoči finančni perspektivi EU za naslednje proračunsko obdobje 2007–2013. Gre za prvi krog pogajanj, v katerih bodo stare in nove članice EU prvič povsem enakovredno sodelovale. Kakršnakoli prikrita napoved nekaterih obstoječih članic EU, da naj bi »trmastim državam«, ki

ne sprejmejo vseh izhodišč Evropske ustavne pogodbe, zažugale s slabšim finančnim položajem (z manj denarja za njihovo delovanje iz EU proračuna), je popolnoma nesprejemljiva in nedemokratska. Seveda je možnost za to tudi sicer malo verjetna. Potrebno pa jo je izločiti že v izhodiščih naslednjega kroga pogajanj.

Ob sprejemanju Evropske ustavne pogodbe se zadnje čase veliko govori o pojmu »Evrope dveh hitrosti«. Če se hočemo opredeliti do takšnih razmišljanj, je potrebno ta pojem zelo dobro poznati. Če »Evropa dveh hitrosti« pomeni ali označuje tako imenovano »poglobljeno sodelovanje«, potem je takšen način delovanja EU v prehodnih obdobjih mogoče podpreti. Takšen način je predvidela že Amsterdamska pogodba in ki v EU že dejansko obstaja. Dejstvo je, da niso vse države članice niti članice Schengenskega območja (Velika Britanija, Irska), niti Evroobmočja (Velika Britanija, Danska, Švedska). Ob enakih začetnih pozicijah vseh držav članic, starih kot novih, bo tudi Slovenija sodelovala na področju »poglobljenega sodelovanja«. Dokazati pa bo morala usposobljenost za sodelovanje v njih.

Če pa »Evropa dveh hitrosti« pomeni neke vrste »Evropo različnih krogov«, ki temelji na ločevanju držav na velike in male, na stare in nove, Slovenija in zlasti Slovenska ljudska stranka (SLS), tega ne smeta podpreti. Vendarle ocenjujem da takšnega načina delovanja nima zares nihče v mislih.

Pomembno bo tudi vprašanje »Nacionalnega interesa« v EU. Ta ne sme biti enačen z nacionalizmom. Zgled, kako naj delujejo majhne države članice, kot je Slovenija, je mogoče iskati pri delovanju najmanjše države članice, Luksemburga. Ta je izjemno aktivna članica, ki si prizadeva za uveljavitev lastnih interesov tako, da so sprejemljivi tudi za večino drugih članic. Daje pobude, aktivno sodeluje in na pronicljiv način svoje interese vključuje v dokumente skupnosti. Takšen način delovanja, bo za majhno Slovenijo zagotovo bolj učinkovit, kot trmasto vztrajanje Poljske pri samo njenih stališčih.

Pomembno je, da bo po širitvi vsaka država članica imela svojega Evropskega komisarja. Evropski komisar je pravzaprav neke vrste EU minister. Čeprav mora evropski komisar delovati za interese vseh držav EU, lahko nedvomno veliko naredi tudi za državo, iz katere izhaja. Nenavadno pa je, da v Sloveniji prevladuje v javnosti pogosto zmotno mnenje, da lahko za slovenske interese največ naredijo strankarsko neopredeljeni predstavniki Slovenije v Bruslju. To je popolnoma neosnovano in zmotno prepričanje. Temelj vseh demokratičnih sistemov so politične stranke in tudi EU deluje po političnem sistemu strank. V EU prevladujeta Evropska ljudska stranka na desnem in Stranka Evropskih Socialistov na levem centru političnega prostora. Slovenski predstavniki lahko tako kakršno koli korist za svojo državo in za skupni interes uveljavijo preko teh dveh ključnih, ali drugih, sicer manjših političnih

blokovi v EU (liberalci, zeleni...). Zagotovo drži, da SLS pripada Evropski ljudski stranki, ki je največja politična skupina v Evropskem parlamentu. In SLS lahko ponudi za Slovenijo vsaj tako dobre kandidate za Evropskega komisarja, kot katera koli druga politična skupina v Sloveniji. Tak kandidat v EU, glede na razporeditev politične moči, tudi ne bi imel težav za izvolitev.

Prav je, da SLS zelo jasno pove, da je potrebno v preambuli »Evropske ustave« zapisati krščansko - judovske korenine Evrope. To vprašanje v Sloveniji doslej ni bilo dovolj jasno izpostavljeno. Slovenska država do tega vprašanja ne more imeti le nevtralnega, oziroma nikakršnega odnosa. Omemba krščanskih korenin v ničemer ne omejuje verske svobode v sodobni, pluralni Evropi. Gre le za obeležitev dejstva, da je evropski prostor in evropsko kulturo v vseh dimenzijah sooblikovala krščanska tradicija. To je najmanj, kar lahko storimo, da Evropa v celoti ne bo izgubila svojega obraza. To zahteva tudi velik del sedanjih in bodočih članic EU. Prav je, da je SLS tista stranka, ki to vprašanje v slovenskem prostoru javno izpostavi.

venskega političnega prostora v Sloveniji. "Dokler pa se to ne zgodi," je opozoril mag. But, "to ni brezvladje, ker velja pogodba iz Nice. Sprejetje ustave bo predvsem poenostavilo pogodbe in postopke, zato se SLS zavzema za to, naj nadomesti dosedanje številne pogodbe."

Mag. But je v imenu SLS izpostavil še vlogo nacionalnega interesa v Evropi, ki ne sme biti enačen z nacionalizmom. Kot zgled, po katerem bi se morala ravnati tudi Slovenija, je omenil Luksemburg, ki je po njegovih besedah izjemno aktivna članica EU, ki si prizadeva za uveljavljanje lastnih interesov tako, da so sprejemljivi za vse ostale članice. Kar pa zadeva način odločanja v povezavi, se SLS zavzema za ohranjanje načela konsenza na najpomembnejših področjih ter za čim višjo raven dvojne večine - gre za večino držav članic sočasno z večino prebivalstva unije.

Mednarodni tajnik SLS Stanislav Raščan je ob tej priložnosti predstavil delovanje mednarodne komisije SLS, ki se bo v prihodnjih mesecih osredotočila predvsem na februarški kongres EPP, junijske volitve v Evropski parlament ter na jesenske državnozborske volitve. Ob vstopu Slovenije v EU in zvezo NATO si bo SLS prizadevala za aktivno sodelovanje pri sooblikovanju evropskih politik, obenem pa ne bo zanemarila drugih vidikov slovenske zunanje politike.

Stanislav Raščan

IZJAVA ZA JAVNOST

Srečanje predsednikov SLS in Enotne liste

13. januarja 2004 sta se v Ljubljani srečala predsednik Slovenske ljudske stranke Janez Podobnik in predsednik

Enotne liste mag. Vladimir Smrtnik. Na srečanju so sodelovali še predstavnika Enotne liste g. Karel Hren in g. Janko Kulmež ter podpredsednica SLS gospa Nada Skuk in mednarodni tajnik SLS Stanislav Raščan.

Predsednik SLS Janez Podobnik je podprl delo Enotne liste in vseh Slovencev v zamejstvu in po svetu pri ohranjanju nacionalne identitete in slovenskega jezika ter kulture. Poudaril je pomen, ki ga je Slovenska ljudska stranka zmeraj dajala slovenski manjšini, ki živi v sosednjih državah in izrazil podporo stranke prizadevanjem manjšine za nadaljnji obstoj in razvoj tudi v prihodnje.

Predsednik Enotne liste mag. Vladimir Smrtnik se je zahvalil za dosedanje sodelovanje in predstavil njihovo dosedanje uspešno delo in

načrte za prihodnost. Enotna lista želi primerno proslaviti vstop Slovenije v Evropsko zvezo 1. maja 2004 in že na predvečer vstopa pripravljajo slovesnosti na slovensko avstrijski meji in v Pliberku.

Sogovorniki so ugotovili, da obstaja še veliko možnosti za sodelovanje tudi na nivoju mladinskih, ženskih in ostalih zvez in gibanj v okviru obeh organizacij. Dogovorili so se tudi za nekatere konkretne oblike sodelovanja. Podprli so dejavnosti, ki jih izvajajo ustrezni organi v Republiki Sloveniji za čim hitrejše sprejetje resolucije o statusu slovenske manjšine v sosednjih državah in Zakonu o Slovencih brez slovenskega državljanstva. Ugotovili so tudi, da je zavzemanje za Slovence, ki živijo v zamejstvu in po svetu v Sloveniji dostikrat prepočasno in le navidezno. Podobno se slovenski manjšini dogaja tudi v sosednjih državah in pričakujejo, da bo razširitev EU pomenila tudi nove možnosti za ohranitev in razvoj manjšin.

Srečanje predstavnikov mednarodne komisije italijanske stranke "Marjetica" s predstavniki mednarodne komisije SLS

17. decembra 2003 so se predstavniki italijanske politične stranke Marjetica g. Lapo Pistelli, predstavnik Marjetice v italijanskem parlamentu in mednarodni tajnik stranke, dr. Alessandri Alfieri, vodja EU oddelka Marjetice in dr. Walter Godina, vodja obmejnega političnega sodelovanja srečali z mednarodnim tajnikom SLS dr. Stanislavom Raščanom, g. Ivanom Božičem, članom DZ, g. Jožetom Tivadarjem, DPS iz ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter g. Vladimирjem Čeligojem, DPS iz ministrstva za kmetijstvo.

Italijanske goste je zanimalo sodelovanje SLS v koalicijski vladi v Sloveniji in vstop Slovenije v EU ter sodelovanje z EPP (Evropsko ljudsko stranko). Prav tako so predstavili delovanje Marjetice na bilateralnem področju sodelovanja s Slovenijo in

nadaljevanje na naslednji strani

EVROPSKE NOVICE

Mag. Ursula Jesih, Petra Hirscl

Dogajanje v Evropski ljudski stranki

Janez Podobnik se je udeležil srečanja skupine Evropske ljudske stranke, ki je potekalo 6. - 7. januarja v Bruslju. Del srečanja je bil namenjen tudi pripravi na kongres Evropske ljudske stranke, ki bo 4. in 5. februarja v Bruslju.

To bo že 16. kongres stranke, na katerem bodo sodelovali delegati iz 64 političnih strank, vključno z 12 predsedniki vlad, vodji opozicij, nekaj evropskih komisarjev in drugi.

Slogan kongresa bo: »EPP: vaša večina v Evropi«, ki izraža dejstvo, da je EPP največja stranka v Evropi.

V duhu priprav na evropske volitve, ki bodo potekale 10. - 13. junija, se bodo udeleženci kongresa odločili o akcijskem programu 2004 - 2009 in volilnem manifestu Evropske ljudske stranke. Poleg tega bodo glasovali o dopolnilnih strankarskega statuta in o številnih resolucijah, ki zadevajo aktualna vprašanja.

Predsednik Evropske ljudske stranke Wilfried Martens je poudaril, da EPP kot stranka evropskega interesa praznuje 16. kongres v času, ki je za Evropo zelo pomemben.

»Srečanje je ključno za pripravo naše politične družine, da v juniju znova postanemo največja evropska politična stranka in da nadaljujemo z delom v korist evropskih državljanov,« je zaključil Martens.

nadaljevanje s prejšnje strani

na obsejnim področju s Slovenijo, kjer podpirajo pravice slovenske manjšine v Italiji.

Člani mednarodne komisije SLS so se zahvalili predstavnikom italijanske stranke Marjetice za njihovo pomoč pri uresničevanju pravic slovenske manjšine v Italiji in jim razložili delovanje SLS v vladi in koaliciji. Prav tako so jim predstavili priprave SLS na volitve v Evropski parlament junija 2004 in sodelovanje v skupini Evropskih ljudskih strank.

Obe stranki sta se dogovorili, da bosta še naprej sodelovali na področju izboljšanja položaja slovenske manjšine v Italiji, okrepitev bilateralnih odnosov med Republiko Slovenijo in Republiko Italijo in tudi na skupnem sodelovanju pri iskanju novih poti sodelovanja strank v Evropski zvezi.

Stanislav Raščan, mednarodni tajnik SLS

Januarsko zasedanje Evropskega parlamenta

Prvi del zasedanja

12. - 15. januarja je v Strasbourgu potekal prvi del seje Evropskega parlamenta. Ena pomembnejših tem je bila razprava o irskem predsedovanju uniji, ki bo potekalo pod geslom »Evropejci - delajmo skupaj«. Premier republike Irske in trenutni predsedujoči Evropski uniji Bertie Ahern

Irski premier g. Bertie Ahern

je evroparlamentarcom v Strasbourgu predstavil prednostne načrte svoje države. Irski premier je v svojem nagovoru poudaril, da bo potrebno reševati institucionalnih problemov unije doseči čimprej, saj bo v drugi polovici leta ta naloga težja, ker bo v klopih Evropskega parlamenta že okrepljena struktura evropskih poslancev, zamenjana pa bo tudi Evropska komisija.

Velesposlanik Irske Nj. E. Gary Ansburo

Pri omenjeni točki je vodja poslanske skupine EPP-ED, Hans - Gert Poettering pozdravil irsko predsedovanje. Poudaril je, da je prioriteta skupine EPP-ED glede irskega predsedovanja dosega sporazuma glede evropske ustave. Ponudil je vso podporo skupine Evropske ljudske stranke za izpolnitev tega cilja. Posebej je izpostavil tudi nasprotovanje EPP-ED t.i. Evropi »dveh ali več hitrosti« in postavil vprašanje kako bi v realnosti to lahko delovalo.

Evropski parlament je sprejel tudi poročilo o zaščiti in pospeševanju kulturne raznolikosti in poročilo o enakih možnostih za ženske in moške v EU.

Drugi del zasedanja

28. in 29. januarja bo v Bruslju potekal drugi del januarskega zasedanja Evropskega parlamenta. Tematika tega dela zasedanja bo med drugim tudi Poročilo o razmerju med Evropsko unijo in Združenimi narodi oz. Pobuda za Resolucijo Evropskega parlamenta, ki se nanaša na

omenjeno tematiko.

V poročilu, ki ga je pripravil Odbor za zunanje zadeve, človekove pravice in skupno varnostno in obrambno politiko, je govora o povečani vlogi EU znotraj močnejših Združenih narodov. Posebej je izpostavljeno stališče, da predstavlja Evropska unija v svetu, polnem konfliktov in očitne nerazvitosti nekaterih delov sveta, simbol povezanosti narodov z raznoliko zgodovino, ki imajo podobne cilje - cilje miru, demokracije, ekonomskega napredka in blaginje. Evropska unija s svojo uspešno integracijo ponuja zgled drugim regionalnim integracijskim procesom po svetu.

Prispevek Evropske unije in njenih držav članic predstavljajo več kot 50% prispevkov namenjenih Združenim narodom in mirovnim silam in več kot 60% mednarodne razvojne pomoči, zaradi česar bi morala imeti Evropska unija ključno vlogo pri oblikovanju modela Združenih narodov v prihodnje.

Ustava Evropske unije bo imela, po mnenju avtorjev, pozitiven učinek na izboljšanje odnosa med Evropsko unijo in Združenimi narodi, predvsem naj bi okreplila učinkovitost delovanja Evropske unije znotraj Združenih narodov. Posebnega pomena je tudi uvedba evropskega ministra za zunanje zadeve, ki ga predvideva t.i. Evropska ustava.

Jean Monnet, eden od očetov Evropske združitve je svoje videnje izrazil z naslednjimi besedami: 'Evropa je prispevek k boljšemu svetu'. Pol stoletja kasneje je Kofi Annan, generalni sekretar Združenih narodov izjavil: 'Vsem našim razlikam navkljub nas združuje potreba po boljšem svetu za vse narode'.

Evropska unija vidi odgovor za dosego ciljev, ki jih omenjata tako Monnet kot Annan, v skupnem multilateralnem delovanju. Zaveza Evropske unije do 'multilateralizma' je temeljni kamen Evropske zunanje politike. Evropska unija aktivno podpira Združene narode kot edino organizacijo svetovnega značaja, ki je upravičena do izvajanja globalnega nadzorstva.

Kongres Evropskih ljudskih strank (EPP-European Peoples Party) v Bruslju

4. in 5. februarja 2004 bo v Bruslju potekal XVI. kongres Evropske ljudske stranke, ki se ga bodo udeležili tudi delegati in predstavniki Slovenske ljudske stranke, kot pridružene članice EPP. Delegacijo SLS na kongresu bo vodil predsednik stranke Janez Podobnik. Na kongresu bo sodelovalo 64 političnih strank, vključujoč 12 predsednikov vlad, opozicijski voditelji, nekateri evropski komisarji in drugi.

Kongres bo potekal pod geslom Evropske ljudske stranke vaša večina v Evropi (The EPP: Your Majority in Europe). Kongres Evropskih ljudskih strank želi poudariti, da predstavljajo ljudske stranke večino v Evropskem parlamentu in da

želijo to večino tudi ohraniti s pomočjo strank, ki se jim bodo pridružile s širitvijo EU 1. maja letos. Bo besedah predsednika EPP Wilfrieda Martensa sklicujejo kongres v času, ki je velikega pomena za prihodnje obdobje. 16. kongres EPP poteka v času, ko se države pristopnice pripravljajo na polnopravno članstvo v EU in EPP se pripravlja, da bo tudi po juniju 2004 ponovno postala največja evropska politična stranka in tako nadaljevala delo v korist evropskih državljanek in državljanov.

Zato si bodo tudi v okviru EPP prizadevali za pomoč članicam iz novih držav za čim boljši uspeh na evropskih volitvah junija 2004.

Aktivnos zakona

V SLS smo že v času, ko je bil predlog zakona še v izdelavi, sodelovali v javni razpravi o vsebini zakona in že takrat seznanili javnost o naših pomislekih. Žal predloga zakona navkljub prizadevanjem nismo prejeli nič prej kot vsa ostala javnost, konec septembra 2003, zato naša odločitev ne more biti ocenjena kot nenadna, sploh če vemo, da se je zakon pripravil dolgih 7 let. Da tematika ni tako preprosta in samoumevna dokazuje tudi dejstvo, da vsa pristojna ministrstva ter tudi pravni fakulteti iz Ljubljane in Maribora niso bili pripravljeno oblikovati osnutka zakona, tako da je to na koncu naredila privatna odvetniška pisarna.

Naša zahteva po koalicijskem usklajevanju je bila iskrena in pretehtana, saj smo se želeli izogniti razgreti in brezplodni politični noriji z morebitnimi referendummi, ki ponavadi sledijo »post festum« ob površino in zaletavo sprejetih zakonih, kar lahko sedaj spremljamo že dnevno. Na koalicijskem sestanku so bile naše pripombe in predlogi sprejeti skoraj brez pripomb, dogovorili smo se tudi o nadaljnjih postopkih. Zato nas preseneča odziv sodelujočih v javnosti, saj je v interesu Slovenske ljudske stranke, da se zakonodaja s tako občutljivo vsebino sprejme brez zapletov ter še dovolj časa pred volitvami. V SLS si namreč želimo, da bodo predvolilne teme s področja razvojnih strategij Slovenije in spodbujanja rasti gospodarstva ter trajnostnega razvoja.

V Slovenski ljudski stranki se strinjamo, da obstaja pravna praznina na področju istospolnih partnerskih skupnosti, še posebej kar zadeva pravno premoženjska, socialna, dedna ter zdravstvena razmerja, za kar pravna država mora poskrbeti. Naše pripombe so zelo jasne in jedrnat. Temeljijo na vrednostni oceni predloga zakona in so predvsem dikcijske narave. Ne moremo

Sti SLS ob sprejemanju o istospolnih partnerstvih

sprejeti, da bi ta zakon kakor koli enačil zakonsko zvezo ženske in moškega z zvezo dveh istospolnih oseb. Zakon naj se v nobenem primeru ne sklicuje na Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ampak naj se celotna problematika kot zaokrožena celota rešuje znotraj tega zakona. Družina, zveza ženske in moškega ter otroci, so za SLS posebnega pomena, ki jim namenimo najvišje mesto in privilegije. Tudi ob sprejemu naših pri-pomb se v sedanjem predlogu načrtovane pravice istospolnih ne bodo

Družina, zveza ženske in moškega ter otroci, so za SLS posebnega pomena, ki jim namenimo najvišje mesto in privilegije.

niti najmanj zmanjšale.

Predlagani zakon ne sme posegati v zakonodajo o družinskih razmerjih ter s tem relativizirati ali celo negirati pomena trajne življenjske skupnosti ženske in moškega v zasnovanju družine kot skupnosti staršev in otrok; predvsem pa ne more zahtevati identičnih pravic in dolžnosti, predvsem kar se tiče posvojitve otrok. V Sloveniji doživljamo pravo krizo zakonske zveze, kjer država veliko zamuja. Izenačenje s partnerskimi skupnostmi k izboljšanju stanja zagotovo

ne bo pripomoglo.

Predlagani zakon mora jasno opredeliti stališče proti možnosti za posvojitve in vzgojo otrok v istospolni skupnosti ali oploditvi z biomedicinsko pomočjo. Otroku želimo vse najboljše in zato ob vseh strokovnih podlagah in znanju lahko trdimo le, da je za otrokov razvoj optimalna družina z očetom in materjo, do česar ima vsak otrok pravico.

Enačenje istospolnih partnerstev z zakonsko zvezo, kot je to opredeljeno v ciljnih predlaganega zakona, ni sprejemljivo. SLS bo še naprej zagovarjala posebno mesto in pomen zakonske zveze ženske in moškega. Vztrajamo pri dejstvu, da je še kako pomembno, da ostane družina v naši družbi osnovna celica, ki ima nepogrešljivo vlogo pri rojevanju in vzgoji otrok.

V SLS zagovarjamo pravico državljanek in državljanov Slovenije, da istospolnih partnerstev nimajo za enakovredno zvezi ženske in moškega. Pozivamo tudi medije in aktiviste organizacij, ki zagovarjajo inter-

V SLS zagovarjamo pravico državljanek in državljanov Slovenije, da istospolnih partnerstev nimajo za enakovredno zvezi ženske in moškega.

es istospolnih partnerstev, da dopuščajo to svobodo misli in govora. Ob nadaljnjih razpravah se moramo vsi skupaj zavedati potrebe po izjemni meri tolerance do vseh razlik kot tudi do vseh drugačermislečih. Le tako lahko pričakujemo, da bomo s pretehtanimi zakoni urejali družbena razmerja, ki bodo lahko vsaj delno blizu vsem ljudem. In le tako lahko pričakujemo, da bomo Slovenci drug do drugega imeli manj pomislekov in zadržanosti. Nenehni napadi na vsakogar, ki ima kakšen pomislek, so vsaj tako netolerantni kot netoleranca do istospolno usmerjenih.

Obžalujemo, da želijo posamezniki aktivnosti SLS ob sprejeman-

ju tega zakona prikazati kot poskus kratenja pravic in namernega zavlačevanja. Med drugim je bilo rečeno, da so nekatere nevladne organizacije, ki so sodelovale pri pripravi predloga zakona o istospolnih partnerstvih, uradno zaprosile za sestanek s Slovensko ljudsko stranko, a da odgovora sploh niso dobile. Ta podatek ni resničen in je žal slabonameren. Pismo nevladnih organizacij z željo po srečanju z nami smo v poslansko skupino SLS prejeli 29.12.2003. Zaradi parlamentarnih počitnic in odsotnosti poslancev želji v istem trenutku ni bilo mogoče ustreči, kar smo jim tudi sporočili. Takoj po novem letu pa je z njimi bil vzpostavljen telefonski kontakt s strani enega od naših poslancev.

Enako slabonamerna so namigovanja, da naši pomisleki temeljijo na vati-kanskih navodilih; lahko bi jih celo ocenili za dejanja razpihovanja verske nestrpnosti. Čeprav smo hvaležni za vse strokovne do-

kumente in priporočila etične in vrednostne narave, ki jih pripravljajo različne institucije po svetu, so nam v konkretnem primeru zadostovali posveti in pogovori z domačimi strokovnjaki.

Če je iskreni cilj pobudnikov in strank, ki podpirajo sprejem tega zakona ureditev področja in rešitev stisk prizadetih, bo Slovenska ljudska stranka zagotovo konstruktivno sodelovala. Če pa želijo ustvariti še eno predvolilno zgodbo, potem bodo morali odgovornost in posledice za nadaljnje podpihovanje nestrpnosti med Slovenci prevzeti sami.

Rok Ravnikar

Janez Remškar, član Izvršilnega odbora SLS

Nove oblike revščine in "občutljivih" skupin prebivalstva

Pred trinajstimi leti smo Slovenci znali izkoristiti trenutek, ki nam ga je naklonila zgodovina in ustanovili smo svojo državo. Imeli smo dovolj modrosti, znanja in volje, da smo v sicer izrednih razmerah in nasprotovanju marsikoga, vendar v za nas kljub vsemu ugodnem trenutku, ustvarili sen generacij. Sedaj imamo svojo državo, primerno našim sposobnostim, slabostim in možnostim. Praviloma so obrati težki, kakršnikoli, še posebej družbeni. Ob hitrih družbenih zasukih, ki sicer niso revolucija, vendar spremembe kljub vsemu niso dobro premišljene in se odvijajo bolj ali manj stihijsko oziroma po naključju, se praviloma pojavijo žrtve. Ne v smislu neposredne življenjske ogroženosti, temveč predvsem v socialnem smislu.

Marsikaj nam je v zadnjih dvanajstih letih uspelo in nam uspeva, marsikaj pa je slabega in pred tem si ne smemo zatiskamo oči. O slabostih bi se morali začeti pogovarjati takoj in odkrito. Pri tem bi morali sodelovati tako politiki, gospodarstveniki kot tudi predstavniki civilne družbe. Slednji bi morali biti še posebej glasni, kajti ekonomska in s tem politična moč je porazdeljena pri nas povsem asimetrično. Ljudem se sicer pove, da se politika deli na levo in desno, na konservativno in liberalno, vendar se to opredelitev pri nas še kar naprej tesno, pregovorno, veže na odnos do religije oziroma če hočete, do krščanstva. Tako se manipulira z ljudmi, ki se jim v popolni zmedbi odnosov ne pove, da je osnova opredelitev, če že hočete, celo po Marxu, v odnosu do lastnine. Desno so lastniki-kapitalisti, levo

delavci, kmetje. Odnosi torej niso jasni in se jih skuša zamegljevati še kar naprej.

Za stroko, ki se jo pri nas pogosto rado zelo poudarja (na kateremkoli področju, od gospodarstva do medicine), pa se pri nas prepogosto skriva marsikaj, predvsem pa interesi posameznih skupin. Interesi so seveda legitimni, vendar v trenutku, ko so na škodo nekoga drugega, postane realizacija teh interesov vprašljiva.

Kot državljan in kot predstavnik ene izmed najbolj razširjene in v svetu uveljavljene humanitarne organizacije, ki mora skrbeti za pomoč ogroženim in občutljivim skupinam prebivalstva, ocenjujem, da moram opozoriti na nekatere neugodne pojave v naši družbi.

Statistični podatki kažejo, da je v Sloveniji vse več premožnih, po drugi strani pa še hitreje narašča število revnih oziroma tistih, ki so po priznanih kriterijih na robu revščine. Razlogi so znani in med ljudmi je prepričanje, da se temu ni dalo izogniti. Res je, da je privatizacija, kot se je dogajala pri nas in v ostalih bivših socialističnih državah proces, ki do sedaj ni imel podobnega. Res pa je tudi, da je bila privatizacijska zakonodaja v našem parlamentu, sprejeta šele tedaj, ko je bila oblikovana tako, da je bila ugodna dotedanjim upravljaljskim strukturam, ki so lahko mimogrede iz dotedanjih samoupravljalcev prešli med delodajalce in se primerno olastnili!? Posledice. Nenadno veliko povečanje brezposelnih in ob tudi sicer nedorečeni zakonodaji, veliko brezpravje za marsikaterega zaposlenega. Tem okoliščinam je potrebno dodati še pogoje približevanja EU ter s tem povezanimi zaostrenimi razmerami na področju kmetijstva in gospodarstva in zelo kritično staranje prebivalstva. Vse navedeno so dejstva, ki se jim posveča premalo pozornosti.

Navedenemu je po drugi strani potrebno dodati potrošniški način življenja, v katerega nas silijo najrazličnejši ponudniki in oglaševalci, ki jih še posebej uspešno reklamira t.i. rumeni tisk. Življenja, ko veljaš za neuspešnega, če ne slediš neprestanemu lovu za dobrinami, življenja, ko so v ospredju in nekaj vredne le materialne dobrine in nam zmanjkuje časa za poglobljene stike s soljudmi in sorodniki. Ni slučaj, da nimajo časa šolarji, da ne omenjam zaposlenih in celo up-

okojenec. Vsi hlastamo le za denarjem in pri tem nam med prsti polzi drug del življenja. Občutek imam, da del mladih, ki ni majhen, ob današnjem delu v šoli pozna le materialni del življenja. Ne morem in ne smem mimo ugotovitve, da šolski sistem danes ne premore vzgoje, ki bi obilici znanja dodala tudi nekaj vzgoje za življenje. Ob takem hitenju in načinu življenja pa se vse bolj zapiramo v svoj krog in smo vse bolj osamljeni.

Zaradi navedenega je vse več posameznikov in tudi skupin prebivalstva, ki potrebujejo pomoč. Humanitarne organizacije bi se morale v teh okoliščinah veliko bolj angažirati pri iskanju in odpravljanju vzrokov za tako stanje.

Pri iskanju vzrokov za nastanek občutljivih skupin prebivalstva je potrebno postaviti jasne definicije kaj je posebna občutljivost, analizirati kaj so do sedaj počele humanitarne organizacije, med njimi tudi RKS in kako se te aktivnosti odražajo na samem pojavu.

Zastavlja se vprašanje kaj humanitarna organizacija sploh lahko naredi v zmanjševanju pojava občutljivih skupin prebivalstva?

- ali imamo razvite aktivnosti vezane na preventivo razvoja in zmanjševanje pojava občutljivih skupin?

- ali smo opazili, da ni novih oblik občutljivih skupin temveč so prisotni le novi riziki oz. spremenjene oblike rizika?

- ali se zavedamo dejstva, da je pri zniževanju rizika ključnega pomena zaščita in utrjevanje in vzpodbujanje ustreznih življenjskih navad?

Razumevanje vzrokov za nastanek občutljivosti pomeni razumevanje so-

cialnih, ekonomskih in političnih faktorjev, ki izpostavljajo ljudi določenim rizikom. Ključnega pomena pri tem je trdnost dobrih življenjskih navad in njena prožnost ter moč upreti se negativnim vplivom. Dalje je občutljivost rezultat začetnega oz. osnovnega počutja človeka glede na njegovo zdravstveno stanje, prehranjenost, dalje sposobnosti samozaščite in možnosti socialne zaščite.

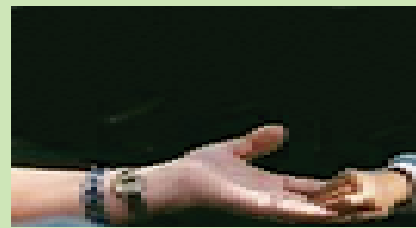
Pomembna je tudi peta komponenta občutljivosti, ki je odvisna od načina vodenja države oziroma politike. Odvisna je od stopnje demokracije in je tem bolj intenzivna čim bolj na obrobje je postavljena ogrožena skupina ljudi.

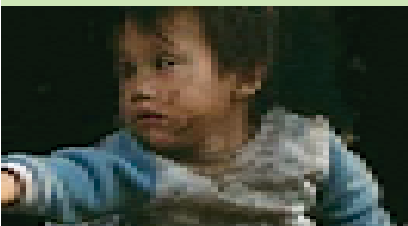
Občutljivost je tesno vezana na revščino, čeprav ni identična z njo. Če vlada ne omogoči vsem prebivalcem enakega dostopa do potrebnih eksistenčnih virov oziroma ne omogoči pravične delitve za zagotovitev ustreznega življenja, je verjetnost pojava občutljivih skupin, večja.

Nekatere skupine prebivalstva so še posebej občutljive: žene, starejši in otroci. Opravka imamo s klasičnimi občutljivimi skupinami in pogosto se sploh ne vprašamo o vzrokih in jih jemljemo kot same po sebi umevne!? To so skupine, ki so posebej občutljive zaradi življenjskih navad ljudi od katerih so odvisni. (Mimogrede naj opozorim na izjemno tolerantnost naše družbe do pojava alkoholizma).

Poznavanje vseh naštetih komponent, ki prispevajo k občutljivosti, nam lahko pomaga pri opredeljevanju aktivnosti, s katerimi humanitarne organizacije lahko vplivajo na ta pojav.

Občutljivost je tesno vezana na revščino, čeprav ni identična z njo. Če

vlada ne omogoči vsem prebivalcem enakega dostopa do potrebnih eksistenčnih virov oziroma ne omogoči pravične delitve za zagotovitev ustreznega življenja, je verjetnost pojava občutljivih skupin, večja. Občutljivost ima napovedno vrednost v odnosu na določena tveganja oz. nevarnosti. Občutljivost je torej kljub vsemu tesno vezana na revščino, ker je v veliki meri z njo opredeljena. Toda, Revščina je mera za neko sedanje stanje, medtem, ko občutljivost vsebuje tudi napovedno vrednost v povezavi z posameznimi tveganji. Prav zaradi tega dejstva je temu pojavu pomembno posvetiti več pozornosti; možno je namreč preventivno ukrepanje.

Zavedati se je potrebno, da so življenske navade opredeljene z političnimi in ekonomskimi procesi. Poznavanje življenskih navad je ključnega pomena za pojasnilo velikega dela pojava občutljivosti. Več bo vložena dela in energije v preventivno in vzpodbujanje dobrih življenskih navad, bolj bomo zmanjšali število občutljivih posameznikov in skupin.

Revščina po drugi strani, pogojuje večjo verjetnost škode ob določenih

tveganjih in nesrečah. Vlade pogosto ne priznavajo realnega stanja, kar je razumljivo in socialna pomoč ni ustrezna, zardi česar je še posebej pomembna pomoč humanitarnih organizacij in civilne družbe.

Delo in energijo moramo usmeriti v utrjevanje pozitivnih življenskih navad in tako zmanjšati občutljivost podsameznika in skupin.

RK kot humanitarna organizacija mora:

- **ščititi in skrbeti za dobre življenske navade**

- **pomagati občutljivim skupinam prebivalstva z socialnimi programi**

- **podpirati institucije in zagovarjati preprečevanje nesreč**

V vseh državah in političnih ureditvah se pojavljajo nove oblike revščine

in občutljivosti. Razlogi za to so:

- **razpad socialnega sistema v državah bivšega komunističnega režima in prepustitev ljudi njihovi usodi**

- **prevelik umik države iz urejanja in reševanja socialnih problemov v bogatih deželah, namesto, da bi poskrbela za prerazporeditev dohodka preko davčne zakonodaje**

- **stalni konflikti v revnih državah, ki vodijo do spremenjenih življenskih navad in zmanjšano možnost dostopa do osnovnih življenskih dobrin.**

Glede na mesto RKS in tudi drugih humanitarnih organizacij, ki je in mora biti politično povsem nevtralnno, se zastavlja vprašanje, kako naj ravnamo v razmerah in pogojih, ki so izrazito politični in pri tem ohranimo svojo neodvisnost oz. avtonomnost?

Najprej je pomembno, da naše ugotovitve vežemo na ideologijo, politiko in trende. Kakor se sliši čudno, vendar je res, da odkrita kritika vlade, humanitarni organizaciji ne prinese nič dobrega!? Pomembno je, da smo s strani vlade sprejeti kot primeren sogovornik, kajti le na ta način bomo dosegli tisto kar želimo. V tem trenutku je izrednega pomena, da opozorimo vlado, da absolutno sprejemanje tržnosti pomeni izjemen porast neenakosti, tako na individualni kot globalni ravni. Opozoriti in povdariti je potrebno, da so pri razvoju neenakosti in bogatjenju, v tem trenutku, v ospredju politični razlogi in da še tako trdo delo na prinese ustreznih rezultatov. Slednje še posebej velja za dežele v tranziciji, kjer je v tranziciji tudi vsa zakonodaja in je tudi ta pod vplivom politike (beri ekonomije), ki je razporejena izrazito asimetrično.

Ne nazadnje, nove oblike občutljivosti se bodo pojavile tudi ob novih boleznih in klimatskih spremembah, na kar smo tudi kot razvite družbe pre malo pozorni.

Če zaključim. Premik k razvitejšim pomeni zmanjševanje števila občutljivih skupin. Torej. Stalno moramo izboljševati življenske navade, propagirati zdrav način življenja, skrbeti za zdravo pitno vodo (zelo aktualno postaja že tudi v Sloveniji), država mora imeti pregled na d. precepljenostjo prebivalstva, ljudje morajo biti v kar največji meri seznanjeni z ukrepi prve medicinske pomoči (od najmlajših do najstarejših). Razumeti pa moramo tudi globlje vzroke za občutljivost, tiste, ki so vezani na revščino. Revščina je namreč v veliki meri posledica nezstreznih in škodljivih življenskih navad, neustrezne in nepravilne razporeditve narodnega dohodka, izgube varnosti. RK in ostale humanitarne organizacije imajo in morajo imeti pomembnejšo vlogo pri opozarjanju in odstranjevanju vzrokov za pojav občutljivih družbenih skupin. Delo v smislu preventive pomeni spopasti se z vzroki. RKS verjetno ni organizacija, ki se je enako sposobna spopasti z vsemi izzivi, vendar je dejstvo, da se je že do sedaj soočala in spoprijemala z večino med njimi. V tem pogledu je seveda pravi in prvi pomočnik vladi in vlada se mora tega zavedati.

VABILO

Trajnostni razvoj podeželja

Podeželje je v Sloveniji prostorska, razvojna in zgodovinska kategorija, ki daje oziroma oblikuje značaj 89,1 % celotne površine, kjer živi 57,3% vsega prebivalstva. Ostali del predstavljajo večji urbani centri Slovenije, ki imajo z vsemi spremljajočimi sekundarnimi in terciarnimi ter upravnimi dejavnostmi značaj mestnih središč.

Zato moramo razvoj podeželja pojmovati kot razvoj Slovenije, ki je v interesu vseh prebivalcev Slovenije. Ohranjena kulturna krajina, pestra narava, velika biološka raznolikost, pestrost običajev, kulinarike, so tiste vrednote, ki jih moramo razumeti in se jih zavedati vsi prebivalci Slovenije. Le te so edino bogastvo, ki ga bomo lahko vrednotili v Evropi in ga ponujali kot razvojno strategijo.

Ob zaključku pogajalskega proce-

sa, tik pred vstopom v EU, lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da je Slovenija na področju kmetijstva dosegla večino zastavljenih ciljev. Vendar njegov razvoj ne smemo enačiti samo z razvojem kmetijstva. Kmetijstvo je za podeželje vsekakor pomembna primarna panoga, ki daje z drugimi primarnimi panogami podeželju značaj, ga oblikuje, zato si mora dati za cilj celosten pristop vseh panog pri obravnavi problemov, pripravi razvojnih strategij, projektov ...

Zavedati se moramo, da je slovensko podeželje posledica življenja in dela generacij ljudi, da je ta kulturna krajina živ organizem, ki ga ne smemo »konzervirati« ampak moramo k njemu pristopiti aktivno v ohranjanju, varstvu in razvoju.

Potrebuje celosten razvoj, ki v prvi vrsti služi in pomaga ljudem na podeželju bolje živeti, ki jim je podeželje dom in delovni prostor, ljudem iz urbanih središč pa mesto za oddih, kjer bodo našli stik z naravno

ter kulturno in zgodovinsko dediščino. Razvoj mora omogočiti pogoje za delo mladih ljudi, ki bodo ustrezali njihovi izobrazbeni strukturi ter predvsem za visoko izobražen kader.

Odločitve za smeri razvoja podeželja so odgovorna in zahtevna naloga slovenske politike. V Zelene zvezi pri SLS pripravljamo smernice, ki bodo vključene v projekt Družba novega okoljskega konsenza, ki predstavlja del programa stranke za volitve v EU parlament, zato vabimo vse člane in simpatizerje Zelene zveze pri SLS na okroglo mizo z naslovom:

Trajnostni razvoj podeželja, ki bo sredo, 28.01. 2004, ob 18 uri na sedežu stranke, Beethovnova 4, v Ljubljani.

Lep pozdrav in vabljeni !

*prof. dr. Marjan Vežjak
predsednik Zelene zveze pri SLS*

Nardna zveza

Evroregija po nekdanji Rapalski meji?

Trenutek, ko bo Republika Slovenija postala polnopravna članica Evropske zveze se nezadržno približuje s tem pa se približuje tudi odločitev, kako bo Slovenija v skladu z evropskimi smernicami opravila notranjo regionalizacijo in v katero od že oblikovanih ali predlaganih evroregij bo vstopila. Sprejeta odločitev bo imela veliko težo ne samo za gospodarski razvoj države in njenih posameznih delov ampak bo vplivala tudi na novo razmerje sil na območjih, ki so s kulturnega in narodnostnega vidika še posebej ranljivi. Zdi se, da slovenska diplomacija tudi pri tem vprašanju omahuje, podobno kot že dolga leta omahuje pri vprašanju delimitacije s Hrvaško, kjer bog si ga vedi zakaj nastopa z izhodišči, ki Sloveniji odrekajo celo nedeljivost Piranskega zaliva. Bojim se, da se bo nekaj podobnega dogajalo tudi pri ustanavljanju evroregij na območju Republike Slovenije. Spomnimo se medlega odziva predstavnikov slovenske vlade na pobudo deželnega predsednika Furlanije in Julijske krajine, Ricarada Ilija, za oblikovanje evroregije, ki bi na slovenskih tleh skoraj identično potekala po nekdanji Rapalski meji. Kar vzbuja skrb je dejstvo, da pobudniki te ideje, ki imajo podporo v predstavnikih italijanske manjšine v Istri, oblikovanje takšne regije utemeljujejo z zgodovinski-

mi in geopolitičnimi razlogi, hkrati pa celo zahtevajo, da se lokalnim upravam pri vključevanju v tako oblikovano regijo omogoči popolno avtonomijo. Slednje torej pomeni, da bi lokalne samouprave avtonomno, mimo volje državnega zbora, sprejemale odločitve o vstopanju v meddržavne organizacije.

Italijanska desnica je tako prepričana, da lahko v spremenjenih razmerah, ki so nastale po razpadu SFRJ, poskusi s popravno »zgodovinske krivice«, ki je po njenem mnenju nastala z Osimskimi sporazumi in priznanjem meja z nekdanjo Jugoslavijo. Upanje je še toliko večje, ker Liberalna demokracija Slovenije, kot vodilna stranka v vladi, za ohranjanje nacionalne identitete ne kaže prav pretirane vneme, opozicijske stranke pa zaradi neenotnosti in nezmožnosti oblikovanja skupne zunanje-politične strategije, takšnim nameram ne morejo biti kos.

In kje pri vsem tem je Slovenska ljudska stranka? Kakšna je njena vloga in odgovornost pri reševanju teh eminentnih vprašanj tako za gospodarski razvoj Slovenije kot tudi za ohranitev narodne samobitnosti? Prepričan sem, da ključna! Ključna tudi zato, ker lahko že v tem trenutku slovenski javnosti predstavi predlog za evropsko regijo, ki bo omogočala enakomeren, trajnosten in uravnotežen razvoj Slovenije kot celote, hkrati pa ne bo ogrožen obstoj prav nobenega njenega dela. Že pred časom smo namreč v Narodni zvezi pripravili osnutek evroregije z imenom Alpe Adrija, ki bi za doščala vsem kriterijem in smernicam

Evropske zveze. Predvsem smo upoštevali nujnost, da je v bodoči evroregiji Slovenija vključena kot celota. Predlagana evroregija bi poleg Slovenije vključevala tudi ozemlje Furlanije in Julijske krajine, Avstrijske Koroške, Štajerske in Porabja. Predstavljala bi obuditev osrednjega dela nekdanje skupnosti Alpe Adrija, zato bi bilo sodelo-

vanje s kraji v Istri, Kvarnerju, Dalmaciji, Hrvaškem Zagorju in Medimurju, kot nekdanjimi deli skupnosti Alpe Adrija, še posebej olajšano ter bi posredno omogočala nadgraditev obstoječega Sporazuma o obmejnem sodelovanju in prometu (SOPS) z Republiko Hrvaško.

Marko Jakomin, Tajnik N.Z.

Aktivnosti in vizija Kluba županov Slovenske ljudske stranke

Klub županov v okviru Slovenske ljudske stranke šteje trenutno 75 članov, kolikor je tudi županov, ki so kandidirali na listah SLS. To ponovno potrjuje dejstvo, da si je stranka z delom v preteklosti izoblikovala široko bazo in da je stranka, ki izhaja iz ljudi, kar bi ji danes, tako na levici kot na desnici radi očitali. Z delom v občinah župani aktivno prispevajo k napredku in blaginji le teh. Zadnja leta so tako župani na skupnih neformalnih srečanjih ugotovili, da imajo mnoge podobne, tako lokalne kot regionalne probleme in tako se je pojavila želja po institucionalizaciji rednih srečanj, kjer bi se lahko srečevali in si izmenjevali izkušnje, informacije in usklajevali lokalne potrebe in možnosti v državi. Tako je klub nastal od spodaj navzgor, kot potreba lokalne oblasti po srečanjih, kjer bi lahko usklajevali in načrtovali različne aktivnosti, ki bi pripomogle k dvigu ravni življenja na lokalni ravni.

Anton Zupet, župan občine Škocjan, je vodja kluba županov SLS. Zaradi ak-

tivnejšega dela v lokalnem okolju in širitve dela kluba županov so le-ti imenovali za svojega tajnika Antona Bogataja. Srečanja kluba so tedenska, z naprej povabljenimi gosti iz gospodarstva, lokalne uprave, državne uprave in različnih ministrstev ter seveda skupaj s predsednikom stranke g. Janezom Podobnikom, v kolikor mu obveznosti to dopuščajo ter seveda z zainteresiranimi župani iz posameznih občin.

V preteklih mesecih so bile aktivnosti kluba usmerjene na spoznavanje strukturnih skladov, možnosti koriščenja in planiranimi aktivnostmi za naslednje srednjeročno obdobje. Tako smo na dveh neformalnih srečanjih, ki se jih je udeležilo skupno preko 45 različnih županov, spoznali, kaj je bistveno pri prijavi na posamezne razpise EU, kateri so tisti parametri, na katere moramo biti pozorni v začetku, ko se odločamo, ali prijaviti nek projekt ali program in kdaj, saj bomo sedaj bolje razumeli in pravilneje vodili in izbirali projekte za posamezni razpis. Zlasti so bile dobrodošle izkušnje, ki jih je predstavil g. Antonio, Slovenec iz Trsta, ki že vrsto let prijavlja različne projekte na evropske in deželne razpise.

V klubu in SLS smo se tako odločili, da bomo aktivno podpirali politiko prijavljanja projektov lokalnih skupnosti na ra-

zlične razpise EU. Načrtovane aktivnosti bodo potekale na več področjih:

- **Informiranje o prijavnih rokih na posamezne razpise,**
- **izobraževanje o posameznih razpisih,**
- **koordiniranje sestankov z različnimi predstavniki ministrstev,**
- **koordiniranje sestankov z različnim partnerji,**
- **koordiniranje skupnih projektov, ki so regionalnega pomena,**
- **izmenjava dobrih praks in izkušenj iz preteklosti.**

Aktivirali smo se tudi na drugih področjih. Na srečanju v Škofji Loki je sodeloval minister za promet Jakob Presečnik. Obravnavali smo problematiko parkiranja in vzdrževanja lokalnih in regionalnih cest.

V Ljubljani - Bežigrad smo skupaj z MNZ-jem, Uradom za lokalno samoupravo, obravnavali spremembo zakonodaje na področju lokalne samouprave. Ob ostalih načinah komuniciranja, smo začeli tudi z bolj množično uporabo elektronske pošte.

Poleg možnosti uporabe skladov iz EU, smo imeli še plenarni sestanek o temah, ki so zanimive za vse: financiranje lokalne samouprave, postavitve regij, sodelovanje z razvojnimi agencijami, nabor za razpisane projekte, izmenjava informacij, kakšne naj bodo povezave med pobratenimi občinami,

v čem se medsebojno dopolnjujemo...

Pogostnost srečevanj je odvisna od aktualnosti zadeve.

Srečanje poteka po predhodnem dogovoru:

- **aktualno temo obdela župan, ki ima največ informacij in izkušenj,**
- **spoznamo izvedbene faze projekta,**
- **župani vnaprej pripravimo vprašanja o odprtih projektih in izmenjamo izkušnje, mnenja in predloge.**

Naloga Kluba županov je pospeševati sinergijske učinke, izboljšati medsebojne stike in pomnožiti obiske ter dvigati pripadnost stranki. Organizirana bodo različna srečanja, tudi gala prireditve, z namenom povezovanja, krepitev medsebojnih odnosov in prijateljstev, kar lahko našo stranko navzven naredi močnejšo in vplivnejšo, razpoznavno v slogi. Svoj prispevek pri tem bo dalo tudi podjetje za inženiring.

Financiranje je predvideno preko plačila članarine, saj je delovanje in članstvo v klubu naš skupen, prostovoljen interes in potreba.

Anton ZUPET

Predsednik Kluba županov SLS

Svečka za Evropo

Nova generacija Slovenske ljudske stranke se je priključila mednarodni akciji za podporo omenjanja krščanskega izročila Evrope v njeni novi ustavi. V organizaciji Zveze mladih krščanskih demokratov Madžarske je vsako adventno nedeljo pred Evropskim centrom v Budimpešti potekal kulturni program, v katerem so sodelovali znani madžarski novinarji, kulturniki, umetniki in politiki ter gostje iz tujine.

Novi generaciji SLS smo se odzvali povabilu naših madžarskih prijateljev ter sodelovali na javni manifestaciji na 2. adventno nedeljo, 7. decembra 2003. Kot gostje iz tujine so sodelovali predstavnik podmladka poljskih konservativcev, predstavnica iz Estonije ter Rok Ravnikar v imenu Nove generacije SLS iz Slo-

enije. Ob tej priložnosti sem zbranemu občinstvu izrekel naslednje besede:

»Dragi gostje in prijatelji, ob neki priložnosti je slavni britanski voditelj Winston Churchill navedel iz česa se napaja Evropa: ljubezen do svobode, nasprotovanje vsakršnemu totalitarizmu, iskanje resnice, spoštovanje človeške osebnosti in posameznika. Hkrati je poudaril, da vse te moralne vrednote temeljijo na kritičnem duhu racionalizma, dobroteljnosti in krščanski veri, kar vse skupaj tvori izročilo 2000-letne evropske civilizacije in kulture.

Kakor ne uspeva drevo brez korenin, tako ni prihodnosti brez zgodovinsko resnične identitete. Leta 1945 so komunisti v Sloveniji poskušali razglašati, da se je zgodovina našega naroda pričela z njihovo revolucijo. Želeli so uničiti vse, kar je obstajalo pred njimi – na srečo jim ni uspelo. Po propadu njihovega sistema se je izkazalo, da je edina identiteta, ki smo jo ohranili, izhajala iz časa pred njimi ter da je v tesni povezavi s krščanstvom. Upam, da naši sedanji voditelji ne bodo ponavljali enake napake v Evropski uniji. Naj se na koncu zahvalim Zvezi mladih krščanskih demokratov Madžarske za povabilo ter jim čestitam za njihovo pobu-

Rok Ravnikar prižiga »svečka za Evropo« v Budimpešti

do. Z veseljem bom prispeval svečko v imenu Nove generacije SLS!«

Po končanem programu ter madžarski in evropski himni, smo vsi udeleženci prižgali svečko ob vходу v stavbo centra Evrope v Budimpešti. Vprašanje je res, koliko bi os-

talo od Evrope, če bi ji odvzeli krščanstvo? Ne smemo se sramovati tega izročila, ki nam ga druge civilizacije zavidajo. To so naši temelji in korenine, na katerih zmoremo napredovati v svetlo prihodnost.

Rok Ravnikar

Enaka merila in kratek spomin »borcev proti nestrpnosti«

Tudi Nova generacija SLS bo vlagala ovadbe zaradi nestrpnosti

Novi generaciji SLS se pridružujemo boju proti razpihovanju verskega sovraštva in nestrpnosti vseh vrst. Ocenjujemo, da je nastopil čas, ko so mediji in javnost postali pozorni na primere, ki se dejansko čedalje pogosteje pojavljajo v slovenski javnosti. Ob dejstvu, da so v Mladem forumu ZLSD ostro reagirali na nekatere izjave glede gradnje džamije, ogorčeno pa so se odzvali tudi v nekaterih drugih strankah, smo se odločili, da se tem pobudam pridružimo.

Izpostaviti želimo še nekatere druge primere nestrpnosti, ki v medijih niso bili deležni take pozornosti, prav tako so bili storilci malokrat ovadjeni, do obsodbe pa ni nikoli prišlo. Le če se bomo dosledno in brez razlikovanja borili proti razpihovanju verskega sovraštva in nestrpnosti, bomo lahko uspešni.

Prav v zadnjih dneh decembra je bil v

Velenju z nasilnim dejanjem uničen lesen križ. Storilec takega dejanja je po 314. členu Kazenskega zakonika kaznovan z zaporom do petih let. Žal o tem v javnosti skoraj nismo slišali besede, ovadb ali protestov organizacij in podmladkov ni bilo.

Znani provokator iz Kopra je v razvpitem dejanju lansko leto oviral verski obred v koprski stolnici, kar je zopet kaznivo po 314. členu KZ, hkrati pa je to počel kljub fizičnemu nasprotovanju cerkvenih predstavnikov. Naknadno je v televizijskem intervjuju pozival k odstranitvi najvišjega predstavnika katoliške cerkve pri nas iz Slovenije. Popolnoma jasen primer razpihovanja verskega sovraštva. Samo pomislimo, kakšne reakcije bi sledile, če bi taista oseba tak poziv naslovila na vodjo islamske verske skupnosti ali na pravoslavnega paroha?! Žal je bil storilec v tem primeru razglašen za »junaka«, ovadb in protestov Mladega

forumu ni bilo.

Nekdanji predsednik Mladega foruma ZLSD Luka Juri je 4. decembra 2003 v oddaji Trenja na POP TV z izjavo o pedofilstvu pri verouku grobo napadel čustva in ugled ljudi, ki svoje otroke pošiljajo k verouku, ali osebe, ki verouk poučujejo. Menimo tudi, da je bila izjava podana z namenom zbujanja verskega sovraštva in nestrpnosti ter razžalitive vpletenih. Če hočejo v Mladem forumu biti kredibilni v svojem boju proti nestrpnosti, se morajo od izjav svojega nekdanjega predsednika odločno distancirati. Tudi omenjena izjava je kazniva po 300. členu kazenskega zakonika, ki govori o zbujanju narodnostnega, rasnega ali verskega sovraštva, razdora ali nestrpnosti.

Znani so še primeri, ki so v lutkovnem gledališču nadškofa Rodeta označili za nemškega ovčarja. Močno je bila vpletena prav Zdržena lista. Ovadbe ni bilo, protestov s

strani Mladega foruma tudi ne. V to kategorijo sodijo še zažig strunjskega križa, nestrpne izjave Jelinčiča o volivcih predsedniškega kandidata Bernika, sramotitev verskih simbolov s strani glasbene skupine iz Celja. Žal so v vseh primerih politična večina in oblikovalci javnega mnenja zavzeli stališča, da so protesti smešni in neosnovani.

Ne moremo tudi mimo izjav varuha človekovih pravic(!!!) Matjaža Hanžka, ki je tiste, ki so izražali pomisleke ob reševanju problematike izbrisanih, primerjal in enačil z nacističnimi zločinci. Očitnejšega primera nestrpnosti ne potrebujemo.

Neskončna vrsta primerov torej, ki bi jih morali označiti za podpihovanje verske nestrpnosti in razžalitive. Če je članom Mladega foruma iskreno do strpnosti in opozarjanja na »izpade«, je vrsta primerov, in to starejših, kar dolga. Glede na to, da je rok zastaranja za taka dejanja od 2 do 25 let, je časa več kot dovolj.

V Novi generaciji SLS se tudi v nadaljnje ne nameravamo odpovedati opozarjanju na različne oblike nestrpnosti do drugače mislečih.

Rok Ravnikar

Verouk v šolah

Novi generaciji Slovenske ljudske stranke močno obžalujemo, da se je tema »verouk v šolah« tako spolitizirala. Namesto da bi se kot razumni ljudje pogovarjali, kaj je za našo mladino najboljša, se postavljamo na različne bregove ter s tem nadaljujemo zgodovinski razkol med Slovenci. V Novi generaciji menimo, da je potrebno preseči te napetosti ter po zdravi pameti urejati vprašanja med Cerkvijo in državo, zato ne sprejemamo nenehne boja med nasprotniki Cerkve in njenimi branitelji. V veliki večini evropskih držav so problematiko verskega pouka v šolah znali

ustrezno urediti, danes pa se to ponovno odpira le v Sloveniji in Srbiji. Slovenija tovrstnega podpihovanja res ne potrebuje.

Obžalujemo tudi aktivnosti ministra Gabra, ki šolske prostore brani bolj kot najhujši verski skrajnež svoje svete kraje. Tako preprosto bi bilo šole, ki so nas davkoplačevalce stale tako veliko, uporabljati v različne koristne družbene namene, še posebej v času, ko ni pouka in so prostori dobesedno prazni. Poznani so primeri slovenskega podeželja, kjer morajo otroci zaradi ozkosti Ministrstva za šolstvo, znanost in šport k verouku dolge kilometre peš do župnijskih prostorov. Na nerazumno obremenjenost ministrstva kaže tudi primer, ko je moral predstavnik Cerkve ob otvoritvi šolskega objekta na Vipavskem blagoslov opraviti na dvorišču.

V Novi generaciji SLS izhajamo iz nasled-

njih izhodišč:

Spoštujemo versko prepričanje vsakega posameznika.

Prepričani smo, da morajo največ besede pri izobraževanju in šolanju imeti starši, saj zaradi sodobnega načina življenja šola še bolj prevzema naloge vzgoje.

Če starši želijo, da so njihovi otroci tudi versko vzgojeni, jim mora država to omogočiti.

V Sloveniji je Cerkev že po ustavi ločena od države, zato že desetletja ne poznamo primerov, da bi Cerkev prevzemala vlogo oblasti. Kdor trdi drugače, namerava zavajati. Potrebno je sodelovanje med verskimi skupnostmi in državo. Primeri iz slovenskih bolnišnic in slovenske vojske kažejo, da je to mogoče, preprosto in koristno, samo če gre brez politike.

Slavni

Barbi Ravnikar

Maksim Sedej ml., umetnik, slikar: »Sprava velja

Deževno jutro se, ko vstopim v tople in svetle ateljeje, nemudoma razblini. S sten me gledajo podobe, ki jim je življenje vdahnila roka slikarja Maksima Sedeja mlajšega. Ne le slikarja, bolje rečeno, umetnika. Kajti, kot pravi gospod Maksim, ni vsak slikar umetnik. In ko se pogovoriva, kakšna je razlika med enim in drugim in ko si za začetek napasem oči in dušo ob njegovih delih mi je kaj hitro jasno, da se pogovarjam z umetnikom.

Gospod Maksim Sedej, dodati moram še mlajši, kaj ne?

Ja, tako je. Moj oče je bil moj učitelj. Že v zibelki sem se začel srečevati s slikarstvom. Če rečem v zibelki, mislim točno to. Oče je namreč slikal v dnevni sobi in spotoma se pazil name, ki sem najprej poležaval, kasneje pa že posedal v zibelki in ga zvedavo opazoval. In prepričan sem, da je to zgodnje opazovanje, ki se je kasneje razvilo v občudovanje in spoštovanje očetovega dela

Maksim Sedej ml., Kapelica sprave - detajl, 2000

zbudilo v meni željo, da sem tudi sam hotel slikati.

Pa to željo umetnik začuti in jo začne uredničevali s pomočjo instinkta in notranjega glasu ali se da slikarstva tudi naučiti?

Odlčno vprašanje. Osnova vsake umet-

nosti je intelekt. Višji kot je, boljše je umetniško delo. To je znano. Če pa ostanete samo pri intelektu, ne da bi se izobrazil, uspeh ne more biti zagotovljen. Izobrazba te osvesti tudi na drugih področjih.

Vsak človek, tako tudi slikar, mora biti seznanjen, mora poznati celotno sliko sveta, ne samo notranjost svojega ateljeja. Poznati mora vse poti resnice.

V človeški naravi je sicer, da radi prevzamemo določene forme, rešitve, jih prežvečimo v sebi in jih nato interpretiramo....

Problem malega naroda je, da so »originalni« umetniki izjemno redki. Na tem mestu bi rad, če se oddaljim od slikarstva, omenil Prešerna, pa Cankarja, pa Župančiča... njihova dela so zelo dragocena, pomembna za nas...

Vendarle pojdiva nazaj k slikarstvu. Iz vsega povedanega sklepam, da ne more biti vsak slikar umetnik - ta dva izraza včasih uporabljamo, bom rekla, izmenično in za iste ljudi?

Ni govora! So slikarji, ki znajo odlično slikati, to je manira 19. stoletja, ko učijo obrtne dejavnosti. Umetnost pa je čisto nekaj drugega.... To je na primer nek naivec, ki ima v sebi velik naravni intelekt, ki nam ga skozi svoje delo tudi pokaže...Nek »precizen« slikar nam največkrat ne more povedati nič pomembnega, nam ne more dati del sebe...Ne more nam predstaviti stanja, slike sveta, v katerem živimo. Zato se ne da ponavljati nekih že izvršenih interpretacij. Izjemno sem hvaležen svojemu očetu, da mi je odprl oči. Bil je izjemno izobražen človek, čeprav ga je takratna oblast smatrala za »politično indiferentnega«. Bom kar povedal - skrnil se je, ni se hotel opredeliti za ideologijo, ki jo ni maral... Zato se tudi ni mogel, kot kasneje tudi jaz, širši javnosti predstaviti kot umetnik. Uveljavljali so se tisti, ki so bili »javno opredeljeni«, se ve kako...Ostali pa smo bili na robu, brez sredstev, brez vsega.

Ampak, če se ne motim, vi ste eden redkih umetnikov pri nas, če ne kar edini, ki je ust-

Maksim Sedej ml.

varjal in še ustvarja »politično angažirane« slike? Je to sploh pravi izraz?

Ja, res je, poleg ostalega slikarstva, seveda, je to velik del mojega iskanja resnice. Na tak način jo že od vedno poskušam najti in povedati tudi drugim. Z velikim veseljem počnem tudi to. Slikal sem npr. komunistične generale ob napadu na Češko. Vedno se spomnim razstave v Slovenj Gradcu, kjer so skozi slike skušali prikazati agresijo Amerike na Vietnam, še na misel pa ni nikomur prišlo, da bi se ukvarjal z agresijo na Češko... samo kot primer, s katerim skušam prikazati enosmernost politične indoktrinacije. Jaz se tega nikoli nisem držal. Če bi se, se ne bi več počutil umetnika. Bal bi se, pokoraval bi se, trpel bi in mislim, da ne bi mogel slikati...

Rada bi, da se osredotočiva na vaš veliki, na nek način tudi življenjski projekt, ki je nastal več let, njegovi začetki segajo celo tri desetletja nazaj...

Z gospodom župnikom Pavlakovičem sva že leta 1996, ko se pri nas v javnosti o tem še ni na veliko govorilo, sklenila, da bova naredila projekt »narodne pomiritve«, sprave. Ampak sva si rekla - časa je dovolj, dajva počasi. Najprej sem v cerkvi Sv. Vida

naslikal dve sliki, Slovensko pieta in Poljansko Marijo. Potem sem naslikal Slovenski križev pot, ne smem pa pozabiti povedati, da sem že leta 1969 narisal prvo sliko, ki nekako sodi v ta »projekt«. Njen naslov je bil Slutnja narodne pomiritve. Si lahko predstavljate? Že pred petintridesetimi leti! Se bi lahko našteval slike, ki so nastajale, bi pa rad omenil največjo in hkrati zadnjo v ciklusu Narodne pomiritve: to je slika v cerkvi Sv. Antona v Kovačji vasi. Nato sva se z gospodom župnikom strinjala, da je delo potrebno na nek način impozantno, z neko funkcionalno zadevo, zaključiti ta krog, zato mi je lani predlagal, jaz pa sem to z veseljem sprejel, da poslikam »Kapelico sprave« v Starem trgu ob Kolpi, kjer je 74 žrtev došlo ime. In ob teh slikah stojita tudi dve plošči, na katerih so ta imena izpisana.

Kako vi razmišljate o spravi?

Hm... Poglejte, brez odvečnih besed. Sprava velja za vse. Sem lahko provokativen? Legendarni general Franco, vsi vemo kdo in kaj je bil, je rekel: »Po smrti smo vsi enaki, vsi smo Španci!«

Kaj pa vaše članstvo in povezanost s Slovensko ljudsko stranko?

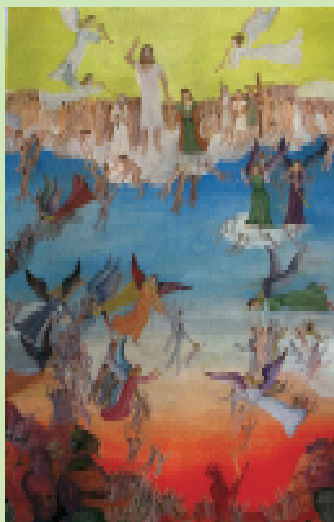
Maksim Sedej ml., Narodna pomiritev - detajl, 2000

za vse!«

Lahko rečem, da je to »moja« stranka. Nikjer drugje, v nobeni drugi politični opciji se ne morem videti. Vem pa, da moram biti opredeljen. S tem pokažem svoj značaj, pokažem, da nisem brezbrizen do dogajanja okoli mene, do življenja v Sloveniji in do svetovnih razmer. O strankah »kontinuitete« niti ne bi govoril. Imel sem »svojo« stranko na začetku strankarskega življenja pri nas. Ker pa je bil program te stranke v veliki meri podoben, če ne že kar soroden s programom ljudske stranke, se mi je zdelo škoda, da bi se glasovi, čeprav skromni, razpršili, da bi šli takorekoč v nič. Zato sem se sam in še nekateri moji strankarski somišljeniki, pridružil Slovenski ljudski stranki. Bil sem vodja kulturnega kluba, prek katerega smo se skušali povezati z različnimi slovenskimi kulturniki. Ravno, ko bi lahko naše ideje lahko začele živeti tudi v praksi (leta 2000), so se začele dogajati spremembe. V stranki mislim. Dobili smo novega predsednika, z drugačno vizijo, kot jo je imelo prejšnje vodstvo. Spremenila se je tudi struktura stranke, neko vreme je bilo vseskozi pristotno... Pa s temi združitvami, pa razdružitvami, skratka, druge stvari so postajale pomembnejše, kot »kultura v strankarskem življenju« ... Začel sem »politično« počivati, sem pa naslikal v tem času cel kup slik, pa knjigo sem napisal (Štirje obrazi duše, op.a.)....

Je lahko politika obremenjujoča za umetnost, obvezujoča na nek način?

Zame ne. Pripadam stranki, ki je zelo odprta. Je edina stranka (tudi evropske stranke imajo to značilnost), ki lahko združuje največje število ljudi, različnih ljudi, z vseh področij in z različnimi pogledi. Niti najmanj se nikoli nisem čutil utesnjenega zato, ker pripadam neki politični skupini. Drugače bi bilo to proti mojim interesom. Saj sem vam že na začetku razgovora povedal, kaj menim o teh stvareh. Slikam resnico in v Slovenski ljudski stranki sem našel za to najbolj idealno okolje. Stranka me ne obvezuje v umetnosti, obvezuje pa me kot človeka - kako? Da se držim določenih idej, te pa so v Slovenski ljudski stranki bile, sploh prva leta in zadnje čase spet, predvsem pozitivne in naravnane tako, kot ustreza meni in verjetno še veliko ljudem, tudi tistim, ki se nam bodo šele pridružili.

Maksim Sedej ml., Kapelica sprave - detajl, 2000

Volilno leto 2004

Po pričakovanjih, ki jih prinaša letošnje leto z vstopom v Evropsko unijo, NATO in volitvami v Državni zbor, ga upravičeno lahko primerjamo z letom naše

ga osamosvajanja. V letih velikih in odločilnih družbenih sprememb in osamosvajanja slovenskega naroda, je Kmečka zveza, predhodnica SLS, odigrala nenadomestljivo vlogo. Tudi letos pričakujejo narodno zavedni in za prihodnost zaskrbljeni Slovenci od SLS podobno vlogo. Z odločitvami in izvolitvijo novega vodstva na kongresu smo že naredili pomemben in nujen korak (notranja konsolidacija in sprejem programske resolucije), ki ga je pozitivno sprejela večina slovenske javnosti.

Iz prispevkov in razprav znanih politologov, filozofov, znanstvenikov in raziskovalnih novinarjev smo se lahko seznanili o »ujetosti« slovenske družbe v skoraj monopolno politično opcijo. Povsem jasno je, da levo - liberalna opcija ne izpolnjuje hotenih večine Slovencev o našem razvoju in uveljavljanju v Evropski uniji.

Lansko leto je potekalo v znamenju priprav na vstop in v poskusih konsolidacije naše družbe, ki jo presretajo afere ideološkega in gospodarskega značaja (izbrisani, džamija, lovski zakon, SIB banka, Sigma, lastninenje BTC in drugih podjetij, ...). Nezainteresiranost obvladovanja korupcije, nepotizma in malverzacij jasno kaže, da še nismo dosegli stopnje evropsko primerljive pravne države. Tako ostaja reševanje bistvenih problemov gospodarsko - socialnega značaja le v zametkih, ker ni politične volje in sposobnosti za njihovo razreševanje (davčna, zdravstvena, socialna reforma, gospodarsko razvojna strategija, ...). Na krizo sistema opozarjajo tudi izglasovani referendumski, nerešeni odnosi s Hrvaško.

Naša stranka je poklicana, da doprinese k razreševanju ključnih nacionalnih problemov, zato mora okrepiti svoje delovanje s sistematičnim, profesionalnim pristopom, kar se bo posledično odrazilo tudi z novo prerezopredvidljivo politično moči po letošnjih volitvah. V ta namen je potrebno najprej preveriti našo verodostojnost in našo umeščenost v politični prostor.

Vrednostna analiza

Sleherna družba sloni na sistemu vrednot. Največji deficit naše demokracije pa zaznavamo prav pri neupoštevanju naših narodnih, kulturnih in duhovnih vrednot, saj je socialistični

sistem negiral in omalovaževal našo tradicijo, pa tudi evropske norme, liberalizem pa je usmerjen v anarhijo. Po programskih načelih se SLS opredeljuje za delovanje v korist slovenskega naroda, družbe in države, za razvoj demokracije, pravne države in svobode idej na osnovi krščanskega kulturnega izročila, za spodbujanje in ohranjanje tradicionalnih vrednot, ki temeljijo na spoštovanju človeka, družine, doma, domovine, varstva narave, krepitvi narodne zavesti, za uveljavljanje socialne pravičnosti, za pospeševanje splošne materialne in duhovne blaginje, za opredelitev sodelovanja s sorodnimi političnimi strankami v Evropi in svetu. Navedena načela uvrščajo SLS med evropske ljudsko - krščanske stranke, ki se trajno zavzemajo za celovitost vrednot: svoboda, povezana z odgovornostjo, dostojanstvo človekove osebnosti, solidarnost, subsidiarnost, pravičnost, vladavina prava, demokracija, socialno - tržna ekonomija, celovit in trajen skladen razvoj narave in družbe.

Tako široko in etično pozitivna načela so načeloma sprejemljiva za vse sloje in vse generacije. Naš osnovni cilj je torej **gospodarsko uspešna in človeku prijazna Slovenija, povezana z drugimi evropskimi narodi.** V sedmih letih našega sodelovanja v vladni koaliciji z LDS nam na žalost ni uspelo uveljaviti naših vrednot in programskih izhodišč. Ugotovimo lahko, da koalicijska pogodba ni napisana v našem duhu oz. imamo na njeno izvajanje izredno majhen vpliv.

Po mnenju dr. Franceta Bučarja je iskati razlog za neupoštevanje vrednot v sodobnem neoliberalizmu, ki je v Sloveniji protagonist modernizma. Za modernizem je značilna popolna emancipacija posameznika iz vseh vezi, ki naj bi ga bile utesnjevale v pre-

teklosti. Ne samo emancipacija ženske, gre za celo vrsto »revolucij« od znanstvene, ki ne priznava nikakršnih moralnih omejitev pri raziskovanju, do seksualne, ki zavrača kakršnekoli moralne zadržke na področju regulacije človekove reprodukcije in ji daje v prvi vrsti vlogo sredstva v službi hedonizma, do statusne revolucije, ki pod geslom splošne enakosti zavrača sleherno od narave dano razlikovanje, do zavračanja kakršnihkoli objektivnih resnic, ker naj bi bila resnica vedno samo relativna in si jo vsakdo oblikuje sam, ipd. V okvir te revolucionarnosti nujno prihaja tudi vse, kar sodi pod naslov narodno. Tudi narodnost namreč utesnjuje. Posameznika postavlja v nek opredeljen kulturni prostor, določen način reagiranja na zunanji svet, določen svet navad in običajev, tudi določene pravne kulture, še posebej na jezik itd., če naj se ograjujemo od nekaterih sestavin, ki pa so dejansko prerasle narodne okvire, kot je zlasti gospodarstvo. Pa celo gospodarstvo se kljub globalizaciji v nekaterih svojih sestavinah še vedno veže na nacionalno, kar velja zlasti za pomen nacionalnega bogastva za narodni obstoj in njegovo kulturo. Skratka, nacionalno dejansko omejuje človeka, ki ne priznava nikakršnih omejitev za svojo absolutno svobodo in neomejenost. Absolutna svoboda in neomejenost pa je v nasprotju prav s tistim, kar naj bi dosegel tak skrajni individualizem. V nasprotju z neoliberalizmom daje SLS (in evropske ljudske stranke - EPP) ohranjanju tradicionalnih in duhovnih vrednot velik pomen, saj se zavedamo, da se bo ravno v moči vrednot odražala tudi moč naroda in države (kar bo prišlo do izraza predvsem pri našem vključevanju v EU).

Jožef Jeraj,

predsednik MO SLS Ljubljana, državni svetnik
(Nadaljevanje prihodnjic)

Maksim Sedej ml., Ljubljana

MESTNI ODBOR SLS LJUBLJANA

Iz dela svetnikov SLS v Mestnem svetu v Ljubljani

Svetniška skupina Slovenske ljudske stranke je v Mestnem svetu zelo aktivna. Dva svetnika Janez Žagar in Drago Čepar v petinštrideset članskem svetu ne moreva delati čudežev. Zelo jasno pa izraziva stališča SLS do aktualnih vprašanj.

Pri obravnavi prostorskega odloka, ki bo omogočil gradnjo džamije v Ljubljani smo v SLS predstavili naše stališče: SLS spoštuje in podpira pravico muslimanov do verskega objekta. Ocenjevali pa smo, da predloženi akt s svojo vsebino gradnje islamskega kulturnega centra presega potrebe državljanov Slovenije muslimanske veroizpovedi in predlagala nižji minaret oz. objekt brez minareta. Opozorila sva tudi na varnostni vidik in podala zahtevo za varnostno oceno ob umestitvi IKC. Vladajoča županjina koalicija pa ni bila pripravljena sprejeti dobronamernih predlogov tudi ostalih opozicijskih svetnikov, kar je sprožilo zbiranje podpisov z zahtevo po referendumu.

Zavzemamo se tudi za čimprejšnjo ureditev nogometnega stadiona. Zaankrat se pridružujemo mnenju, da je za Ljubljano najhitreje in najceneje obnoviti in rekonstruirati stari stadion za Bežigradom in šele potem razmišljati o novem, če bo še obstajala potreba. V primeru gradnje v Stožicah, bi stari ostal neobnovljen. Nasploh pa v SLS Stožic nismo nikoli ocenjevali kot dobro lokacijo. Podpiramo razmišljanja o umestitvi novega štadiiona v bodoče na severno stran reke Save pod Črnučami, kjer se kaže tudi možnost za objekte za vodne športe ob reki Savi.

Na naslednji redni seji bomo obravnavali osnutek proračuna 2004. Ocenjujemo, da ni varčevalno naravnano. Za sprotne potrebe je planirana celo prodaja zemljišča na Rudniku, ki je bilo vseskozi namenjeno za potrebe veletržnice. V SLS že od leta 91 podpiramo izgradnjo veletržnice, ki naj bi bila v večinski lasti mesta, kot drugod po Evropi. Potreba po njej bo po vstopu v EU še toliko večja, če bomo želeli, da imajo naši kmetje kje prodajati in se tudi trgovine in ostali lahko oskrbujejo doma s slovenskimi pridelki. Zato se bova zavzela, da se projekt ponovno oživi in se prodaja zemljišča prepreči.

Bralcem Odmeva sicer nekoliko pozno želim srečno in uspešno v letu 2004!

Janez Žagar

Vodja svetniškega kluba SLS v MS MOL

Za kvalitetno, demokratično odločanje je potrebno upoštevati vse argumente!

MO SLS je pri sprejemanju odloka o gradnji džamije v Ljubljani vložil amandmaja, ki se nanašata na preveritev varnostne situacije in oblikovanje arhitektonsko – urbanističnih kriterijev.

SLS in njen MO priznava pripadnikom islamske verske skupnosti v Ljubljani in širše v Sloveniji pravico do opravljanja verskih obredov in izpovedovanja svoje veroizpovedi. Na drugi strani priznava tudi pravico veliki večini prebivalcev mesta Ljubljana po varnem bivanju v okolju, ki ga imajo radi, z vsemi njegovimi kulturnimi in arhitektonskimi značilnostmi.

Ker naša amandmaja na Mestnem svetu nista bila niti sprejeta niti argumentirano zavržena, temveč enostavno prezrta, smo v torek 6.1. t.l. sklicali tiskovno konferenco in z njima seznanili medije in preko njih širšo

slovensko javnost. Jasno smo povedali, da načrtovana izgradnja džamije po našem mnenju odpira varnostni problem in vprašanje bodočega izgleda našega mesta. Poudarili smo tudi neustreznost vodenja celotnega postopka. Na osnovi teh argumentov in v želji najti boljše rešitve smo se odločili, da podpremo referendum o izgradnji džamije.

Verjamemo, da so na tiskovni konferenci izneseni pomisleki daleč od vsake nestrpnosti in da so le prispevek k celovitejši obravnavi te proble-

matike, smiselno dopolnjujejo že iznesene argumente za in proti in torej posledično vodijo k boljši za veliko večino sprejemljivi rešitvi.

Dr. Andrej Umek, član MO SLS Ljubljana

Lokalna samouprava jutri

Državni zbor Republike Slovenije bo predvidoma februarja začel z obravnavo predloga Zakona o lokalni samoupravi. Glede na to je Združenje občin Slovenije v katerega je včlanjeno 54 slovenskih občin 14. januarja 2004 v Lukovici organiziralo delavnico z naslovom: »Lokalna samouprava jutri«. Na delavnici je sodelovalo okoli sto udeležencev med katerimi so bili najštevilčnejše zastopani župani slovenskih občin. Poleg predstavnikov lokalnih skupnosti so pri razpravah sodelovali tudi predstavniki Državnega zbora in Državnega sveta RS.

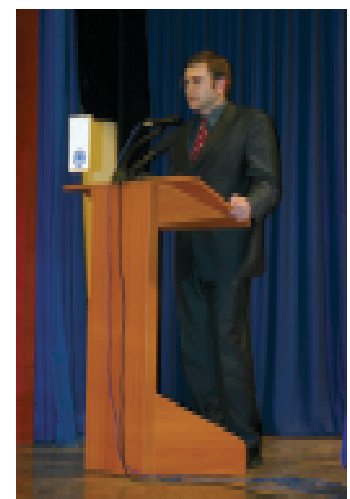

Predlog zakona o lokalni samoupravi sta predstavila minister za notranje zadeve dr. Rado Bohinc in državna sekretarka ministrstva Astrid Prašnikar. Po predstavitvi je sledila razprava iz katere je bilo razvidno, da imajo predstavniki lokalnih skupnosti glede nekaterih rešitev v predlogu zakona kar nekaj pomislekov. Področja, ki so jih razpravljali največkrat izpostavili so:

- Postopek imenovanja podžupanov,
- Pravna subjektiviteta ožjih območij občin,
- Vzpostavitev skupnih občinskih uprav;
- Nadzor in postopek razreševanja županov in občinskega sveta,
- Problematika volitev predstavnikov romskih skupnosti.

Poleg teh tem so razpravljali odprli tudi ostala za lokalno samoupravo izredno pomembna področja. Najbolj

preče je po besedah prisotnih vprašanje financiranja občin, izpostavljeno je bilo tudi področje Odloka o uvrstitvi funkcij v plačni sistem, ki je izredno

problematičen za župane manjših in srednjih občin. Ob koncu je bila izpostavljena tudi problematika ustanavljanja pokrajin in sicer predvsem z vidika paketnega sprejemanja zakonov iz tega področja. Pri čemer se je minister strinjal, da bi bilo potrebno tudi predlog zakona o skladnem regionalnem razvoju obravnavati sočasno z predlogi zakonov, ki bodo

urejali ustanavljanje, financiranje in prenos pristojnosti pokrajin.

Pričakujemo, da bodo pripombe na predlog zakona o lokalni samoupravi izoblikovane na delavnici tako Vladi RS, kot tudi Državnemu zboru RS v pomoč pri sprejemanju za lokalne skupnosti najpomembnejšega akta.

Polona DROFENIK

Glavna tajnica Združenja občin Slovenije

Novo mesto lahko na listi SLS dobi svojega poslanca

Na okrogli mizi, ki je potekala v petek 19.12. 2003 na temo volilna zakonodaja, reforma davčne zakonodaje in cestna problematika in jo je pripravilo vodstvo stranke SLS za območje 6. volilne enote v sejni sobi Mestne občine Novo mesto, je **Janez Podobnik**, predsednik stranke, dejal da Novo mesto lahko dobi svojega poslanca iz vrst SLS tudi po obstoječem volilnem sistemu.

Izjavo je utemeljil s tem, da imajo ostale stranke po dosedanjih rezultatih v drugih volilnih okrajih iz 6. volilne enote procentualno gledano več možnosti kot v Novem mestu.

SLS pa ima v Novem mestu vse možnosti, da nekoliko popravi svoj volilni rezultat in na ta način Novemu mestu zagotovi poslanski sedež.

Pri davčni reformi bo SLS vztrajala na stališču davčnih olajšav za družine z več otroci, spodbudne davčne politike na področju varčevanja in na področju demografije.

Odločno pa bo proti dvojnemu obdavčevanju na področju kmetijstva iz naslova subvencij.

Glede **cestne problematike** pa je minister za promet **Jakob Prešernik** zagotovil, da bo avtocesta do Hrvaške gotova do leta 2007.

Udeleženci okrogle mize so ga še opozorili na problem tako imenovanih **oskrbovalnih cest** tam kjer bo nova avtocesta povzela sedanjo hitro cesto.

Minister je obljubil, da bo ta problematika še obravnavana in da bo v letu 2005 v rebalansu proračuna govora tudi o vzhodni obvoznici in rekonstrukciji sedanje Šmarješke ceste, ki sta pomembni za nadaljni gospodarski razvoj Novega mesta, povezave z Belo Krajino in republiko Hrvaško.

Alojz Turk

Tajnik Sveta SLS

Predsednik RO SLS Dolenjske

Na božično-novoletnem koncertu

V času božičnih in novoletnih praznikov, ko drug drugemu izrekamo najboljše želje in si želimo uspešno delovanje v letu, ki prihaja, se v Železnikih že tradicionalno srečujemo za dan slovenske samostojnosti na božično-novoletnem koncertu Pihalnega orkestra Alples iz Železnikov. Tako je bilo tudi letos, s to razliko, da so k nam v goste prišli ugledni predstavniki Slovenske ljudske stranke. Koncert so si ogledali: nekdanji predsednik SLS in minister za kmetijstvo in gozdarstvo **mag. Franci But** s soprogo, podpredsednica stranke, **Nada Skuk**, predsednik Glavnega odbora SLS in župan občine Škofja Loka **g. Igor Draksler** s soprogo, direktor Darsa, **mag. Janez Božič** s soprogo, naš občan in podpredsednik OO SLS Železniki, **Marko Gasser**, glavni tajnik Nove generacije SLS, je poskrbel, da so se vsi skupaj najprej zbrali pri predsedniku OO SLS Železniki (pisu teh vrstic) na krajšem pogovoru. Prihod visokih gostov SLS v polno

športno dvorano je vzbudil zanimanje med prisotnimi, v kasnejših pogovorih pa je bil ta obisk razumljen kot priznanje za delo OO SLS Železniki in posameznikov na področju Selške doline.

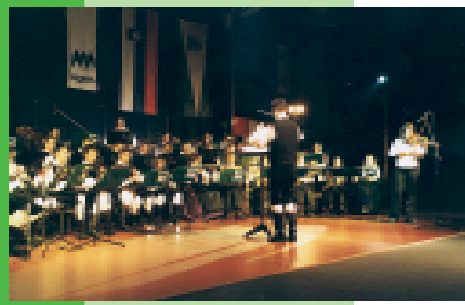
Koncert **Pihalnega orkestra Alples s solisti in mažuretkami** (katerim je ob ustanavljanju pomagala tudi **Nada Skuk**, zdaj pa jih večini uči njena hčerka) ter ob povezovanju **Jureta Seška**, je bil, kot vedno, na visoki ravni. Po koncertu so vse predstavnike SLS organizatorji in vodstvo Pihalnega orkestra povabili v restavracijo Lušina (za kar se jim najlepše zahvaljujem), kjer smo se ob večerji in dobri glasbi pridružili županu občine Železniki, **Mihaelu Prevcu** in **Francu Zupancu**, direktorju uspešnega pohištvnega podjetja Alples, ki je tudi glavni sponzor Pihalnega orkestra. V prijetnem klepetu je čas kar prehitro tekkel.

Janez Ferlan

predsednik OO SLS Železniki

Prihod visokih gostov SLS v polno športno dvorano je vzbudil zanimanje med prisotnimi, v kasnejših pogovorih pa je bil ta obisk razumljen kot priznanje za delo OO SLS Železniki in posameznikov na področju Selške doline.

Pihalni orkester Alples iz Železnikov

Minister za kmetijstvo in gozdarstvo **mag. Franci But**

Podpredsednica stranke, **Nada Skuk**

V Harijah na Štefanovo

Žegnanje konj na Štefanovo je po vsej Sloveniji postal na novo obujen star običaj, ki vedno pritegne pozornost celega kraja ali vasi. V tej številki časopisa objavljamo nekaj utrinkov praznovanja iz brkinske vasi, nedaleč od občinskega središča občine Ilirska Bistrica, kjer so pred 10 leti na pobudo mlajših zanesenih lastnikov konj, pričeli obnavljati ta star ljudski običaj. Na Štefanovo, ko goduje sv. Štefan – svetnik in zaščitnik konj.

Cerkev v Harijah je edina v županiji posvečena temu svetniku, zato so se na SV. ŠTEFANA dan v Harije odpravili po blagoslov svojih konj od vse povsod. Žegnanja ni zamudil furman naj si bo iz bližnje ali daljnje vasi

Brkinov, Čičarije ali drugih krajev bistriške doline.

Obred blagoslova konj, katere so za to priložnost še posebej pazljivo opravili in tudi okrasili je bil navadno opravljen po »veliki maši«.

Povojna leta niso bila ravno naklonjena takim in podobnim verskim navadam, pa tudi konj je bilo vse manj, zato je ta lepa navada počasi a vztrajno tonila v pozabo. K sveti maši na god sv. Štefana so prihajali le še konjarji sami. Svojega svetnika pa so se spomnili tako, da so se mu zahvalili ali priporočili za dobro srečo. Pozornost so mu izkazali tudi z denarnimi prispevki, danimi v namen za potrebe cerkve posvečene njemu v čast. Ker konj niso smeli več blagoslavljanje, je ta ljudski običaj za nekaj desetletij zamrl.

Leta 1994 pa je iz dolgega spanja ponovno prebudila žegnanje konj pri sv.Štefanu skupina ljubiteljev konj: Andrej Jelen, Jože Samsa, Vlado Urbančič in domačin Peter Valenčič, ki so ob pomoči ostalih domačinov izvedli obnovo tega starega običaja, nam je skoraj zbežal iz spomina.

Nekdaj značilen topot konjskih kopit, katerega je bilo slišati po vasi, bi skoraj težko prepoznali. Tako poredko ga je danes slišati. Sedaj vsakoletni glas konjskih ko-

pit starejše spomni na tisti čas, ko so si prav z konji lajšali delo na kmetiji (konji so bili nadvse primerni in uporabni tudi v vpregah, ko so vozili poljske pridelke, seno, poleti celo led, ki so ga za svoje delo potrebovali mesarji in slaščičarji, z vozovi so odhajali v Istro po vino, z njimi so delali v snežniških gozdovih). Za otroke pa je bila atraktivna predstava, saj so nekateri prvič videli v živo furmana ali jezdeca v sedlu na pravem konju.

Čeprav so pred desetimi leti začeli skromno, je sedaj ta dogodek prav gotovo prerasel v veliko prireditev, kateremu organizacijski odbor vsako leto dodaja nove

vsebine. Ne glede na vremenske pogoje sv. Štefan v Harije privablja vedno več obiskovalcev od vsepovsod. Pridni, iznajdljivi predvsem pa delavni domačini delujejo tudi v KD Alojz Mihelčič, katero je aktivno skozi vse leto. *Harijske novice*, pester in zanimiv lokalni vaški časopis, ki izide že nekaj let na Štefanovo, pa postreže z vsem kar se je pomembnega zgodilo v preteklem letu in ne sme v pozabo. Urednik časopisa je Zvonko Boštjančič.

Prisotne je ob letošnji prireditvi v imenu domačinov nagovoril Slavko Škobrne. V pozdravnem nagovoru prisotnih ni mogel skriti navdušenja ilirsko-bistriški

župan Anton Šenkinc. Blagoslov konjev in konjarjev pa je po mašni daritvi opravil župnik Robert Ušaj. Na prireditvi je zapel tudi domači mešani zbor in zaplesala Bistriška folklorna skupina Gradina. Na ilirsko-bistriškem področju so žegnanje konj opravili tudi v Zabičah in na Baču.

Tonjo Janežič

Slovenska ljudska stranka bo v soboto, dne 31.1.2004 ob 16. uri v novi dvorani Športnega centra v Ribnici organizirala tekmo v malem nogometu.

Pomerili se bosta ekipi SLS, v katero bo povabljeni tudi vodstvo naše stranke ter nasprotna ekipa, sestavljena iz vidnih predstavnikov ribniškega družbenega življenja in ekipa mladih.

V naši stranki smo se odločili, da slogan »Igraj z nami«, ki je viden na plakatih širom Slovenije tudi dejansko uresničimo. Če bi v ekipi radi sodelovali in ne precenjujete svojih nogometnih sposobnosti, ste vljudno vabljeni.

Želimo si pravo navijaško vzdušje, zato vabimo vse ljudi

dobre volje da se nam pridružijo, tako v dvorani, kot tudi na parketu.

Za tiste, ki so zemljepis že malce pozabili naj povemo, da je Ribnica oddaljena približno 50 km od Ljubljane v smeri proti Kočevju. Športni center stoji nasproti zdravstvenega doma (če pridete v Ribnico iz ljubljanske smeri zavijete v prvem križišču na levo in takoj v naslednjem križišču še enkrat levo, nato vas do parkirišča loči le še slabih 100 metrov).

Še nekaj o dvorani; dokončana je bila decembra 2003, v parterju meri 1080 m², kjer je možno na zložljivi podla-

gi postaviti kar 200 miz in 1000 stolov. V sklopu te večnamenske dvorane je tudi 25 metrski bazen, fitness, sejna soba... Ni pa potrebno posebej poudarjati, da je župan občine Ribnica g. Alojz Marn član naše stranke. To, da smo na naše župane lahko upravičeno ponosni, pa tudi ni nič kaj novega.

Tekma bo imela poleg družabnega tudi humanitarni namen, saj se bodo namesto vstopnine zbirali prostovoljni prispevki za pomoč pri nakupu nove kirurške opreme za Zdravstveni dom v Ribnici.

Vabljeni v deželo suhe robe.

Dr. Andraž Vehovar, glavni tajnik SLS
Dušan Janez Gačnik, organizacijski odbor

Barbi Ravnikar

KRATKE SLADKE

V uredništvu smo veseli, da ste v rubriki KRATKE SLADKE začeli tako zavzeto sodelovati tudi bralci in bralke. Še naprej nam pridno pošiljajte "gradivo" in delite z nami vaše posebno vesele trenutke.

Ta lepa fotografija je "pripotovala" iz Zgornje Velke. 22. novembra, še lansko leto, sta si po 50-tih letih ponovno obljubila večno zvestobo Marija in Martin Raduha. Zlata poroka je velik dogodek; in če sta gospa Marija in gospod Martin po 50-tih letih skupnega življenja še enkrat glasno ponovila tisti znani "da" izpred pol

stoletja, potem so bila leta zagotovo srečna! Martin Raduha je bil že leta 1988 član Slovenske kmečke zveze, kasneje seveda član SLS, danes pa je častni član Občinskega odbora SLS Šentilj.

Še na mnoga leta, zlatoporočenca!

Ali se Marjan Maučec vrača v nogomet? Na nek način DA. Ne, ne bo igral žogoborca v kakšnem slavnem tujem moštvu, v roke (oziroma pod noge) pa je prevzel predsedovanje Ženskega nogometnega kluba Pomurje. Poleg

predsedniške funkcije je prevzel tudi trenerko. Nogometiške niso od muh - zasedajo namreč 2. mesto v 1. Slovenski ženski nogometni ligi.

Poleg vseh prednovoletnih žurov in zabav, ki so v navadi decembra, smo SLS-ovci nekaj posebnega tudi na tem področju. Zgodila se je

namreč PONOVELTNA zabava v bližini Krškega. In če omenim Krško, potem je jasno, da moramo pokazati slikco Francija Bogoviča, glavnega organizatorja, v družbi z lastnikom Kmečkega turizma Dular, kjer se je vse skupaj dogajalo. In dogajalo se je do jutra.

Plesne vaje niso bile potrebne nikomur. Še posebej sta se izkazala Nataša Kavaš Puc in Stane Meglič. Ko sta odvrtila svoj ples, je morala

Nataša poskrbeti za beležko, v katero si je potem vpisovala plesa željne kandidate. Po nove čevlje (s podplati) pa takoj v ponedeljek!

Slavko Turk, Vincenc Otoničar in Slavko Dragovan pa so se odločili za "sedeči" položaj. Malce modrovanja na zabavah ne

škodi. Sploh, če je ura že pozna...

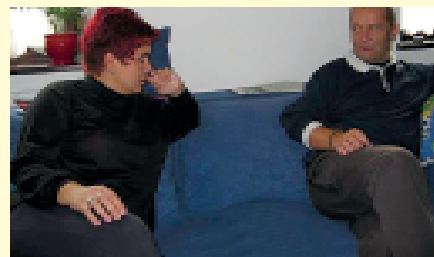
Na Brezovici pa so priredili "Špelin gozdni tek". Župan občine Brezovica Drago Stanovnik vzorno skrbi za svoje sokrajane in tudi ostale ljudi "dobrega srca", kot jih rad imenuje. Veliko

kulturnih in športnih prireditev, pa skupnih srečanj in praznovanj se dogaja le nekaj kilometrov stran od prestolnice. Mladi tekači so ponosno sprejeli pokale in uspeh je bil kronan še z gromkim aplavzom. Morda bojo nadebudnejši ravno zaradi lepih spominov na takšne in podobne dogodke, čez leta, na povabilo župana, postali tudi člani naše stranke...

Ker so nekateri naši člani imeli zadnje čase malce težav okrog naslavljanja th. urednice SLS Odmeva (no ja, mene), naj razložim, da ostajam še vedno ista jaz. Res pa je, da z novim priimkom, ki mi ga je "poklonil" moj mož,

Dare. In če me pokličete na telefon in se vam oglasim kot Ravnikarjeva, ne odložite slušalke (razen kadar boste jezni name, seveda...). In za vse "zlobe": ne, ne delam si reklame, Mateja Jagodičeva me je prisilila, da sem to napisala, sicer mi je zagrozila, da bo skregana z mano. Tega pa nočem, ker jo imam rada.

Spoštovani,

Predstavljamo vam 5. številko časopisa SLS-ODMEV. Mesečnik boste prejeli, v kolikor boste izpolnili priloženo naročilnico in jo poslali na naslov: SLS ODMEV, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana. Cena izvoda časopisa je 200,00 tolarjev. Vsi, ki nam boste poslali izpolnjeno naročilnico, boste na dom prejeli položnico za plačilo polletne naročnine (1000,00 tolarjev).

NAROČILNICA

Spodaj podpisani _____ (ime in priimek)
 stanujoč _____ (ulica in hišna številka)
 _____ (poštna št.) _____ (pošta)
 naročam časopis SLS - ODMEV z mesecem _____ (mesec in leto naročila)
 _____ (lastnoročni podpis)
 V _____, dne _____

